

nata-est. Chaupsis: zónata. Saint-Saens: Saens: Allegro apatos dalok. eh-est. eh filharmonikusok özvetítése. or. 23.15: Operett. 21.35: Zongora- és

ca-zene. 20: Szimfónia. G-moll szimfónia. facouchy: Zongora-Kamaraszimfónia. mofon. 16.30: Opera-Carmen. Feramors, esei.) 18.35: Gramos-Brünn.

0: Prágát közvetíti. gverseny. Godard: éji dal. Sgambatti:

mofon. 20.30: Szólis-Chopin: H-moll szon- gyelengy tánc. Meleer ki: Menüett. Zerem onaise. Moniuszko: onski: Goplana-ária. llagok. Niewiadam-

hangverseny.

pi hangv. Nemzeti t polonaise. Niewia k. A lengyel légio- Szólísták hangver-

ne. ni: Parasztbecsület. zart: Varázsfuvola oll zenekari- és zon- ven: D-dur ünnepi

fon tánczene. Köz- zongorán.

0.30: Könnyű zene.

, vagy hangv.

Könyv felárani
men 60 lei (120 h.)
—II köteve lei 120
let *önvonsztályában*

KARDT
szültségmérő
fontosabb eszköze a
kazanháznak

**esebb tüzelő-
ag!:: Nagyobb
mbiztonság!**

vezérképviselet:
Gh.Candeli
esi VI. Str. Antim 4.
Telefon 364-05.

telésel

BETÁRSULÁSRA
financiózásra keresek
ömegcikk-termelő ipa-
ri üzemet „Közremű-
ködő” jellegre.

NAPONTA frissen
éjt kóser tehén- és bi-
lyajtej, tejszín, tejföl,
vaj és turó, valamint
secsemőknek és bete-
reknek állandóan egy
ehéntől fejt friss tej
apható Schwartz Ig-
ácánál, str. Iuliu Ma-
iu (v. Szentegyház u.)
4 szám.

VENDÉGLŐ és ve-
tesülettel mely évek
ta be van vezetve,
— azonkívül 5 szoba
onyha, pincéből és
mellékhelyiségekből
ló sarokház, vendég-
bi inventárral, a Ren-
er-gyár és állomás
özött 550.000 lejért
adó. Értekezni Str.
aron L. Pop 25 ajtó 6

SZÉP KÉTÁGYAS
lönbejárata botoro-
tt szoba kiadó. Vá-
bhidtér 1. Lőwinél.

BÉRBEADÓ egy fe-
te rövid angol me-
anikája zongora —
onostori ut) Calea
otilor 18 I. e.

XIII évfolyam + szám 65.

1930. március 19.

Szerda

5600

As Uj

de M

Szék

lőrdő

Készítőknek nem küldünk visszatérő és

gagyrólókra sem válnakozomb

XXXXXXXXXXXX
Ramaster Robert
B u d a p e s t
Disztér 2 II. e.

FELELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Terjesztőség és kiadóhivatal
Buda Béla L. Pop (v. Brassai) 18
Telefon 6-77.

Nappali kiadás (nyomda) 107.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 1100 Lei
Félévre 600 "
Három hónapra 350 "
Egy hónapra 110 "

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)

Egy évre 10 dollár,
Hirdetések
tarifa szerint vételekkel fel.

Zarándokut a só nevében

Az angol imperializmus Indiában kifogástalan gentlemenként viselkedik. Nincs kifogása az ellen, hogy Ghandi és zarándokcsapata lemásolja az antik zsidó proféták szokásait, akik városról-városra, faluról-falura menve, hirdették Izraelnek az eljövendő Messiást és a nemzeti áldozatkészség kötelezettségét. Az angol nép tudvalevőleg vallásos természetű és nagy érzéke van az ilyen biblikus külsőségek iránt. Ghandi tehát mehet nyugodtan a maga útján, daltól és dícsőségtől övezve. Az angolok, ha a rezisztenciának nem is, de a passzivitásnak feltétlenül hívei. Miként a régi rómaiak, tisztelik az általuk leigázott népek babonáit és hagyományait, amíg azok nem zavarják gazdasági céljaikat.

A konfliktus Ghandi és az indiai angol kormányzat között csak abban az esetben törne ki, illetőleg fog kitörni, amikor Ghandi kizárólagos metafizikai szempontjait félretelve, a minden szenteknél szentebb — sómonopóliumhoz próbál hozzányulni. A legtöbb embernek mosolyra ferdül a szája, amikor felteszi önmagának a kérdést, hogy érdemes olyan nagy zenebonát eszméni, passzív rezisztenciával és más egyéb kellemetlen dologgal fenyegetőzni egy olyan olesó és Indiában különösképpen bőven előforduló nyersanyagért, mint a só? Aki azonban ezt a kérdést mosolygva teszi fel, az elfeledkezik arról, hogy az angol világhatalom, a világverő flotta, az Anglia földrajzi és természeti jelentéktelenségével nem magyarázható erő: részben az angolok indiai sómonopóliumán nyugszik, amelyből évente többmillió fontokat sajtol ki az indiai kormányzat. India száz és száz sóbányájában indus páriák fejtik a sótömböket, hogy Afrika és Azsia szükségletének nagyrésztét jó pénzen innen fedezzék.

Ha mindezt tudjuk, akkor könnyen megértjük Irvin indiai alkirály rendeletét, mellyel az egész indiai rendőrséget, közlegénytől egészen a főparancsnokig — soellenőrökké nevezi ki, akiknek az a feladatuk, hogy a tenger vizéből előállítandó sót elkobozzák s azokat a vakmerő hindukat, akik erre cselekedetre vetemednek, letartóztassa.

Hallottunk és napjainkban egyre többen hallunk petróleum-háborúról, kaurcsuk-háborúról, amelyeknek vezérkarában hatalmas pénzfjedelmek ülnek s egyetlen kézmozdulattal állítják csatasorba a földi és világi hatalmakat. Az imperialista háborúk sorozatához most az indiai sóháború esatlakozik, egy valószínűleg rövidesen véressé váló harc, amely az angol uralom és Ghandi milliói tömegei között fog lezajlani. Mert bármilyen külsőséges, misztikus, metafizikai cícomákba is burkolt az indiai nacionalista mozgalom: a lényege ez: kié legyen a só fölötti uralom? Az indiai népe-e, vagy pedig az angoloké? A logikus és köznépi igazság szerint természetesen a függetlenné lenni akaró indiai államé kellene hogy legyen, de a logikus igazságnál van egy sokkal könnyörtelenebb és sokkal logikusabb „igazság” is — az angol világhatalomé. Ez a világhatalom pedig csak addig szentimentális, amíg dalról és zenéről, amíg tiszteletreméltó hagyományok és babonák tiszteletéről esik szó. Amint azonban sőről, vagy textilexportról kerül felszínre a kérdés: a tisztelet egyszerre erőszakká változik át.

Még egy más kérdés is felvetődhetik az indiai polgári ellenállással kapcsolatban. Felvetődhetik, hogy Anglia mun-

káskormányja milyen elvi okokra hivatkozva vállalhatja ennek a kétségkívül jogos ellenállásnak letörését? Nehéz erre a felelet, de mindenesetre van rá felelet. Először is angol munkáskormány nem többségi kormány. Másodszor: a konzervatívok és angol liberálisok pénzügyi és gazdasági hatalma sokkal hatalmasabb, semmint erre parlamentáris eszközökkel végzetes csapást mérhetne MacDonald erőkezűnek semmiesetre sem nevezhető kormánya. Az angol munkás életstandardja az angol állam hatalmi pillérein nyugszik s e

pillérek egyik igen erős betonmasszája — az indiai sómonopólium. Az angol munkásság pedig korántsem olyan forradalmi hangulatú és természetű, amint az indus páriák passzív forradalmának támogatása kedvéért feladná a maga gazdasági előnyeit. MacDonald tehát, aki ellenzéken India felszabadításáért küzdött, ma az angol munkásság nevében kell vállalnia az indiai páriák passzív forradalmának letörését. Hiszen minden rokka, amelyen az indiai paraszt a maga háziszőltes ruháját szövö meg: egy új angol munka-

nélküli produkál s ha még a só is ebek harmincadjára kerül, akkor leépítés követhetnek be az angol állami adminisztrációban, ami pedig megnyitná az utat az angol középosztály munkanélküli kálváriája felé is. Sulyos, végzetes paradoxona mindez az angol munkáskormánynak, az angol imperializmusnak, de kivédhetetlen paradoxona. Hogy ez milyen új konstellációkhoz vezet, azt ma még nem láthatjuk, de bizonyos, hogy ezek az új konstellációk világot rengetőek lesznek. (s. I.)

Miklós hercegre bizta a régenstanács a beszarábiai kérdés rendezését

A beszarábiai képviselők és szenátorok értekezlete

Bucuresti-Bukarest, március 18. Cíhosi tábornok hadügyminiszter tegnap hosszabb megbeszélést tartott Samsonovici vezérkari főnökkel, Dragi kisenevi hadtestparancsnokkal és Petala tábornok hadseréfgelügyelővel, aki ismertetett a beszarábiai helyzetről készített jelentését. Petala tábornok nem tartja szük-

ségesnek, rendkívüli intézkedések fogantatását, de kívánatosnak látja a esendőség számának szaporítását. Ezzel kapcsolatban közlik a lapok, hogy a régenstanács Miklós hercegre bizta a beszarábiai kérdés katonai oldalának rendezését. A beszarábiai képviselők és szenáto-

rok ma értekezletet tartanak, amelynek tárgyát az ország rész helyzetének megbeszélése képezi. Az értekezlet határozza ti javaslatát a régenstanács elé fogják terjeszteni. A csoport egy-egy tagja interpelláció formájában a parlament két háza előtt is ismertetni fogja a beszarábiai helyzetet.

Ha az angol munkáskormányt csütörtökön leszavazzák, a munkáspárt kiírja az új választásokat

London, március 18. Az Evening Standard szerint nincs kizárva, hogy a munkáskormány, ha az alsóházban csütörtökön újra leszavazzák, a királytól az alsóház feloszlását és új választások elrendelését fogja kérni. A lap szerint a pártok irrodájában máris nagyban készílik elő az új választási kampányt. Általános a hiedelem, hogy a költségvetés megszavazása után a király a törvényhozó testületet feloszlatja s májusban már sor kerül az új választások le-

folytatására is. London, március 18. A Daily Mail szerint a munkáspárt készül az új választásokra. A pártvezetőség azt szeretné, ha a választások nyáron lennének. Amint a törvényhozó testület feloszlását proklamálni fogják, a munkáspárt 35 millió választási röpiratot rendel meg. London, március 18. A liberálist párt többsége az alsóház csütörtöki ülésén támogatásban fogja részesíteni a kon-

zervatívoknak a széntörvényjavaslathoz benyújtott módosításait. Valószínű, hogy legalább 30-35 liberális képviselő a módosítások elfogadása mellett adja le szavazatát, míg a többiek tartózkodni fognak a szavazásban való részvételtől, hogy a párton belül ne kerüljenek egymással szembe. A lapok valószínűnek tartják, hogy a kormány még a legnagyobb erőfeszítések mellett sem tudja így javaslatának elfogadtatását keresztülvinni.

Macdonald és Tardieu között megegyezés jött létre a flottafejlesztési program időleges felfüggesztése tekintetében

Anglia a többi államokra való tekintet nélkül évi 4 millió fonttal csökkenti tengerészeti költségvetését Olaszország magatartásától függ minden

London, március 18. Az esti lapok kedvezőbb információkat közölnek a tengerészeti konferencia helyzetéről. Hír szerint Macdonald és Tardieu között megegyezés jött létre a francia flottafejlesztési program végrehajtásának időleges felfüggesztése és a tenger-alattjáró harc emberségesebb módszerei tekintetében. Tardieu más oldalon szerzett rekompenciák ellenében késznek nyilatkozott arra, hogy új csatahajókat Franciaország nem épít azon időn belül, amelyet a létrehozandó egyezmény fog megállapítani. A francia miniszterelnök elutazásának idejéig folytatta tárgyalásait Macdonalddal és Stimsonnal. Egyébként Alexander tengerészeti miniszter az alsóház mai ülésén a tengerészeti költségvetés előterjesztésével kapcsolatban tartott beszédében rámu-

tatt arra, hogy Anglia ezévi tengerészeti költségvetése négy millió fonttal kevesebb kiadást irányoz elő, mint az elmúlt évi s ezt a csökkenést az angol kormány a többi tengeri hatalmak egyre emelkedő tengerészeti kiadásaira való tekintet nélkül határozta el, hogy példát szolgáltatson a fegyverkezések korlátozása irányában.

Tardieu mégse nem mond le a flottafejlesztési programról?

London, március 18. A tengerészeti konferencia legfőbb problémája jelenleg az, hogy igyekeznek rábírní az olasz delegációt az olasz-francia flottaparitás követelésétől való lemondásra.

Jólinformált helyen tegnap újra hangsúlyozták, hogy Tardieu nem mond le a francia flottaépítési program

valóra váltásáról, ha az öt tengeri hatalom között létrehozandó egyezmény nem fog tartalmazni Franciaország részére kellő biztonsági garanciákat és ha Olaszország nem mond le a francia-olasz tengerészeti paritás követeléséről.

A párisi lapok mai számaikban megváltoztatták az Olaszországgal szemben eddig használt megróvó hangot s a barátságos meggyőzés eszközeit igyekeznek használni abban az irányban, hogy Olaszország mondjon le a tengerészeti egyenlőség követeléséről.

Tardieu elutazása után Macdonald és Stimson folytatták megbeszéléseiket.

A déli lapok szerint a tárgyalásokat most a siker több kilátásával folytatják, de most is az a helyzet, hogy sok függ Olaszország magatartásától.

Ghandi meglasztotta tempóját...

London, március 18. Ghandi zárándokcsapata negyven főre apadt le. A hindu nacionalisták vezére ezért elhárította, hogy a gyaloglás tempóját lassítja és ezután minden vasárnap és hétfőn pihenőt tart.

New Delhiből érkezett hírek szerint Ghandi letartóztatása közvetlenül külszobán áll, mert azokban a községekben, ahol zárándokcsapata élén átvonult, a hivatalnokok seregétől tagadják meg az angol közigazgatási szolgálat további ellátását.

Az indiai mohamedánok vezetői tegnap New Delhiben értekezletet tartottak, amelyen egyhangú határozatban helytelenítették Ghandi akcióját.

London, március 18. Ghandi ma reggel Mapiába érkezett, ahol zárándokcsapatával együtt rövid pihenőt tartott, majd folytatta az utat Borsua felé. A hatóságok messzemenő intézkedéseket fogantattak, hogy a rend fenttartható legyen, amire fokozottabb mértékben azért volt szükség, mert Borsuában tartóztatták le tíz nappal ezelőtt Vallabh Patel indiai nacionalista vezetőt.

A zárándokcsapatban újabb fekete-himlő megbetegedések történtek. A betegeket Ghandi visszahagyja. A hatósági megfigyelők jelentései alapján kétsegtelennek látszik, hogy a hatvanegyes indiai nacionalista vezér már maga is igen fáradt s ezért lassította meg a felvonulás tempóját.

A kolozsvári tábla is helybenhagyta a dési hivatalnokleány vizsgálati fogságát

Cluj-Kolozsvár, március 18. (Az Uj Kelet tud.) — Egy fiatal leány állott ma délelőtt a kolozsvári tábla vádta-nácsa előtt. Pop Katicának hívják és dési hivatalnoknő. Russu Mihály codori községbíró rejtélyes halálában való bíráskodás címén a dési vizsgálóbíró elrendelte ellene és nagybátyja Pop Andrasie ellen a vizsgálati fogságot.

Russu Mihály codori bíró hosszabb betegségben szenvedett. Ágybanfekvő beteg volt, de állapotja egy percig sem volt válságos. Már-már azt hitték, hogy teljesen kigyógyult betegségéből, amikor egy reggel váratlanul hirtelen meghalt. Kezelőorvosait lepte meg legjobban a váratlanul beállott halál. Megvizsgálták Russu Mihály holttestét és megállapították, hogy a községbíró nem természetes halállal halt meg, hanem mérgezte ki magát az életet. Megindították a nyomozást annak kiderítése érdekében, hogyan került Russu Mihály beteg testébe a gyilkos sztrichnin mérge. Kiszállottak a helyszínre a dési rendőri és ügyészségi közegek, valamint az ügyészség orvosi szakértője és bevezették a szűk körű nyomozást. Egymást követték a helyszíni kihallgatások és a néhány napi vizsgálat eredményein Pop Katica, illetve Pop Andrasie codorilvai nagybátyja személye köré szőtték a gyanu hálóját. Csakhamar kibontakozott a rejtély s a hatóságok közegek megállapították, hogy Pop Katica, nagybátyja felbujtására levelet írt a beteg Russu Mihálynak, a borítékba sztrichnin port helyeztet el és azt írta a beteg embernek, hogy vegye be a mellékelt port, mert attól teljesen kigyógyul betegségéből. A zárt boríték hátsó lapjára feladóként a falu tanítójának nevére írta. Russu Mihály magáé-va tette tanácsadójának utasítását, két hosszú óra után eszdelően, örökre elszenderedett.

Pop Katicát és nagybátyját őrizetbe vette a rendőrség, majd a dési törvényszék ügyészségének fogházába kísérték be. A dési vizsgálóbíró a múlt héten elrendelte az előzetes vizsgálati fogságot. Pop Katica felfolyamodással élt, de a dési törvényszék vádta-nácsa helyben hagyta a vizsgálóbíró döntését. Pop Katica újabb felebbezést jelentett be és így került az ügy a kolozsvári ítéletábla vádta-nácsa elé.

Ma délelőtti rendkívül izgalmas és drámai fordulatokban bővelkedő tárgyalás után hozta meg döntését a tábla vádta-nácsa. A tábla beigazolta taláta Pop Katica és nagybátyja ellen emelt vádat, megindokolta minősítette a dési vizsgálóbíró, illetve a dési törvényszék vádta-nácsának döntését és helyben hagyta a vizsgálati fogságot.

Pop Katica és nagybátyja megtörtén- hagyták el a tárgyalótermet és leborog- gattak fövel vonultak végig a folyó- sán, a szuronyos fogházörök kíséreté- ben.

Egy szovjet hydroplán szállott le Konstancában

Bucuresti-Bukarest, március 18. (Az Uj Kelet tudósítójától). — A fővárosi lapok nagy tudósításokban számolnak be arról, hogy szombat délután egy szovjet-hydroplán szállt le a contancai kikötőbe. A hydroplán vezetője egy olasz aviatikus meghívta a Constancában állomásozó román repülőosztag vezető tiszteit, hogy tekintsék meg a hydroplánt. Ez meg is történt és a román katonatisztek bámulattal állapították meg, hogy a szovjet tulajdonát képező repülőgép a modern repülőtechnika összes vívmányaival fel van szerelve és egyike a legtekintélyesebbeknek,

amelyeket eddig gyártottak.

A „Lupta” szerint a szovjetek röviddel ezelőtt háromszáz új típusú hydroplánt rendeltek Olaszországban. A szovjetkormány igen sok orosz repülőosztagot és altisztet küldött Olaszországba, hogy a hydroplánok kezelését tanulmányozzák. Az olasz állami üzemek rövidesen le is szállították a szovjeteknek a megrendelt gépeket, amelyeket a szovjet most próbál ki. Az olasz tisztek szerint a hydroplán azért szállott le, hogy reklámot csináljon az olasz gyárnak. Román katonai körök véleménye szerint a próbatat a szovjet propagandára használja

fel és különböző leszállások alkalmával demonstrálni akarja az orosz repülőpark erejét.

A szóbanforgó hydroplán két napig tartózkodott Constancában. Az olasz pilótán és megfigyelőn kívül orosz kommunisták is tartózkodtak a gépen, akiknek azonban semmi bántódásuk nem történt. Az olasz pilóta felelősséget vállalt a hydroplán összes utasaiért és így a román hatóságok eltekintettek attól, hogy a kommunista utasok nem rendelkeztek a szükséges igazoló okmányokkal.

Három városban pusztított tűz tegnap a régi királyságban

Jasi, március 18. Az elmúlt éjszaka két nagy tűz pusztított a városban. Éjjel két órakor kigyulladt a Constantin Simionovici tulajdonát képező Furnica-malom. A malom porig égett. Miután az üzem esőeljárás alatt állott, a tulajdonost letartóztatták. Ugyancsak őrizetbe vettek néhány munkást, akiket gyújtogatással gyanúsítanak.

Hajnali négy órakor Chaim Bereovici fűszerüzlet gyulladt ki. A tűzoltóknak órákig tartó erőfeszítés után sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni.

Bucuresti-Bukarest, március 18. Ma délelőtt tíz órakor a Pasagiul Imobiliari alatt lévő hatalmas bérpalota hatodik

emeletén Vadász Endre erdélyi származású vállalkozó lakásán tűz ütött ki. Vadász Endre feleségével együtt ruhákat tisztogatott benzinnel a fürdőszobában. Ismeretlen okból a benzin meggyulladt és bekapott Vadász öltözétebe, mire ez a hálószobába rohant és az ágyon hemperegve próbálta égő ruháját eloltani. Szerencsétlenségére azonban az ágy is tüzet fogott, mire Vadász égő ruhával kirohant a ház folyosójára és segítségért kiabált. Időközben az egész lakás égni kezdett. A házban hatalmas pánik keletkezett, mert az épületben többszáz lakás van elhelyezve. A tüzet rövidesen sikerült lokalizálni. Vadászt súlyos égési sebekkel a Bran-

coveanu-kórházba szállították.

Bucuresti-Bukarest, március 18. Galacon ma reggel 5 órakor tűz ütött ki a Central Színház épületében. A tűz a színházban berendezett mozgó operatőrjének kabinjában keletkezett és hamarosan átterjedt az egész épületre. A tűzoltók csak arra szoritkozhattak, hogy a szomszédos házakat megment- sék. A színház teljesen leégett, az épület 4 millió lejre volt biztosítva. A hatóságok gyújtogatást gyanúsítanak és letartóztatták a mozgósínház inténd- dásait, valamint három vállalkozóját. A kár több mint 10 millió. A színház 40 éve áll fenn.

A többségi képviselők óriási óvációkkal fogadták Vaida belügyminisztert

Mihalache az agrárkomitéra hárítja az illegális döntések ódiáját és hajlandó törvényjavaslatot beterjeszteni a komité összetételének megváltoztatásáról

Bucuresti-Bukarest, március 18. — A kamara egy heti szünet után ma délután ismét összeült. A gyűlés elé nagy érdeklődéssel tekintettek, mert dr. Lupu interpellációja szerepelt a napirenden, aki a bukaresti városi tanács választásokon történt visszaélések ügyében akarta meginterpellálni a kormányt. Lupu azonban elhalasztotta interpellációját a mai ülésre, amelynek egyetlen érdekessége Vaida Sándor belügyminiszternek a kamarában való megjelene- nése volt. A belügyminisztert a parlament többség percekig tartó és egyre megismétlődő meleg óvációkban resze- sítette.

Az ülés négy órakor nyitotta meg Pop Csieso István elnök, aki felolvasa Masaryk cseh köztársasági elnöknek a román parlament üdvözlésére küldött

távirati válaszát.

Seitani többségi képviselő kéri a kormányt, hogy részesítse támogatásban a manastirei tüzvész károsultjait.

Mirto ipari és kereskedelmi miniszter a parlament elé terjeszti a hálázó kereskedelmi megszabályozására vonatkozó, valamint a tisztességtelen konkurrenciát ellen szóló törvényjavaslatokat. Ezenkívül javaslatot nyújt a bányatörvény néhány szakaszának módosítására vonatkozólag.

Iacobescu többségi kéri, hogy a hadsereg szolgálatában lévő polgári tisztviselők fizetési és nyugdíj igényeit rendezzék.

Cozmoschi többségi rámutat arra, hogy a legfőbb agrárkomité több illegális döntést hozott. Elesen kritizálja a komité működését.

Mihalache földművelésügyi miniszter válaszol a felszólalásokra. Kijelenti, hogy nem avatkozhatik bele a „Comitetul Agrar” működésébe, amely autonóm testület és amelynek döntéseit respektálni és végrehajtani kötele. Elismeri, hogy a komité összeállítása nem teljesen kifogástalan, és imen adódnak azok a jogos panaszok, amelyek a komité működése ellen felmerülnek. Amennyiben a kamara azt szükségesnek látná — mondotta Mihalache — úgy a parlament elé fog terjeszteni egy törvényjavaslatot, amelyben módosítják az agrár komité jelenlegi összetételét.

A többség viharos tapsokkal honorálja Mihalache kijelentéseit. Áttérnek a napirendre, amelyen a hadsereg átszervezéséről szóló törvényjavaslatok vitája szerepel.

A kormány pénteken benyújtotta lemondását, mert a régenstanács Petala tábornokot megfigyelőnek küldte ki Beszarábiába

A régenstanács nem fogadta el a lemondást és hangsúlyozta, hogy Petala kiküldése nem jelent bizalmatlanságot a kormányal szemben

Bucuresti-Bukarest, március 18. Az utóbbi napokban az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a Maniu-kormány benyújtotta lemondását. Az „Adeverul” ma délutáni számában megerősíti ezt a híradást. A lap szerint a kormány köz- rében nagy elégedetlenséget váltott ki az a tény, hogy a régenstanács

Petala tábornok személyében megfigyelőt küldött ki a beszarábiai helyzet tanulmányozására a kormány tudta és előzetes megkérdezése nélkül.

Ez az eljárás annál is inkább bántotta a kormányt, mert Petala tábornok közismerten ellenzéki érzelmű, aki részint a liberálisokkal, részint pedig Goga Octaviannal áll közeli kapcsolatokban. Petala beszarábiai inspekciós körútja során az Adeverul szerint, nem a közigazgatásági hatóságok vezetői, hanem az ellenzéki pártok vezetői által informáltatta magát.

Maniu miniszterelnök Petala kiküldésével szemben azt az álláspontot képviselte, hogy mindaddig, míg a felelős kormány a helyén van, addig a régenstanácsnak biznia kell a kormány információiban. Epen ezért a miniszterelnök péntek délelőtti audiencián jelent meg a régenstanács előtt és benyújtotta az egész kormány lemondását.

A lemondást a régenstanács nem fogadta el és biztosította Maniu miniszterelnököt teljes bizalmáról.

A régensek hangsúlyozták, hogy Petala tábornok kiküldetése távolról sem volt olyan természetű, amely okot adhatna annak feltételezésére, hogy a régenstanács nem viseltetik a kellő bizalommal a kormány működésével szemben.

A miniszterelnökség sajtóirodája cáfolja ezeket a híreket és hivatalos kommunikét közöl, amely szerint a kormány lemondásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A régenstanács és a

kormány között a legteljesebb egyetértés uralkodik — mondja a Cuvantul.

A „Facla” című lap ugyancsak foglalkozik a kormánykriszissel kapcsolatos hírekkel. A lap úgy tudja, hogy Brati- anu Vintila és Averescu tábornok között titkos megegyezés jött létre a kormányutódlás kérdésére vonatkozólag. A megegyezés lényege koncentrációs kormány alakítása volna a nemzeti pársztpárt kizárásával, de az összes ellenzéki csoportok bevonásával. A megegyezés értelmében Averescu tábornok fogja javasolni a régenstanácsnak a koncentrációs kormány kinevezését, amely két liberális, két lupista, két iorgista, és két e pillanatban hivatalos funkcióit be nem töltő nemzeti pársztpárti hazafi, valamint avereszkánus politikuskökből alakulna meg. A kormány programja külföldi kölcsön lekötése, a belső rend biztosítása és a kommunizmus elleni keresztres hadjárat levezetése volna.

Hogyan dolgozik a mai diplomácia?

Írta: Raymond Poincaré, Franciaország volt miniszterelnöke

Páris, március 18. Minden miniszterelnök sokkal gyakrabban van kitéve lelkiismereti konfliktusoknak, mint minden más ember. És melyek azok a legfontosabb és legszembetűnőbb kötelességek, amik reá hárulnak? Vajjon a költségvetés védelme, vajjon az ország genfi küldötteinél ellenőrzése, akik tudvaleg egyúttal reprezentánsai és támadói saját kormányuknak, vagy az internacionális konferenciák-e azok, amelyek ért felelős. A problémák ezrei rohanják meg szellemét és szíjjelcsesérik idő előtt életerejét. Az a miniszterelnök, aki tisztára a parlamenti körök véleményére támaszkodik, soha nem tudta teljesíteni kötelességét maradék nélkül. A mai miniszterelnök kénytelen hozzáigazodni a külpolitika legújabb követeléseire.

En fájdalom olyan generációhoz tartozom, amely még ismerte a régmúlt időket. Ez az idő sok tekintetben egészen más volt a maiaknál. Abban az időben a diplomaták és a miniszterek távol a nemzetközi tanácskozások lármájától állottak egymással összeköttetésben. Egyedül ültek telegramjaik fellett dolgozószobájukban és nyugodtan dolgoztak. René Dollot egy könyvet írt a diplomaták titoktartásáról és mint egy bibliai igét úgy magyarázta Richeliu mondását: „Minden üzlet lelke a titoktartás”. Bismarck egykor humorosan jelentette ki a diplomácia lényegéről: Ha egy lovat akar venni, bizonyára ügyelni fog arra, nehogy a leg többet igérje, viszont, ha eladni akarja a lovat, nem fogja a legalacsonyabb árat mondani. A diplomaták jól tennek, ha ezt a köznapi bölcsességet tartják szem előtt.

Am, mi az egyik ember szempontjából okos, az a másik nézete szerint a legnagyobb badarság. Újabban előfordult, hogy a diplomaták jegyzékváltása és a hozzákapcsolódó akták indiszkréción folytán kikerültek a nagy nyilvánosság elé és idő előtt bajokat okoztak a kormányoknak. Néhány év óta a diplomaták új metódust találtak ki és pedig, hogy az írásos eszmecsereket a szóbeli érintkezéssel helyettesítették. Szerencsére olyan jó közlekedési eszközök vannak, hogy a diplomáciai érintkezésnek ezt az új metódusát könnyen be lehetett vezetni. Egyik európai országból a másikba repülőgépek igénybevételevel órák alatt el lehet jutni. En a diplomáciai mesterségben ezt feltétlenül haladásnak tekintem. A szóbeli eszmecsere révén mindig könnyebben lehet félreértéseket kimagyarázni, mint hosszas jegyzékváltással. A Népszövetség tíz éves fennállása óta Európának kétségtelenül tett jelentős szolgálatokat és a szolgálatok körül nagy érdemei voltak az államférfiak személyes érintkezésének. Ha két ember ismeri egymás szemét, ha hallják egymás hangját, sokkal jobban megértik egymást, akkor is, ha nem beszélnek ugyanazt a nyelvet.

Nem szabad elfelejteni, hogy Franciaország néhány év óta abban a szerencsés helyzetben van, hogy Briand a külügyminisztere. Ez az államférfi páratlan meggyőző erő felett rendelkezik és valóságos művésze a rábeszélésnek. Hangja harmonikus és komoly, végtelemül finom érzéki vannak a várható nehézségek tekintetében és teremtő zsenije megengedi számára a felmerülő problémák gyors megoldását. Azonkívül kitűnő szónok, de ez még nem minden, mert nagy sikereit főleg egyéni varázsnak köszönheti, amely a barátságos beszélgetések folyamán érvényesül legegyszerűbben. Némelykor egy-egy vidám anekdotával intézi el a legsúlyosabb bonyodalmakat.

Azt mondják, hogy a diplomácia az az új, közvetlen formája helytelen, mert az improvizálást a komoly megfontolás felé helyezi. Hibáztatják, hogy az ilyen diplomáciát nem lehet még kormányköröknek sem kellőképpen ellenőrizni. Szerencsére ezek az érvek nem épen tartósak és szilárdak. En azt hiszem, ma már alig akad valaki, aki ki-

Az igazi szerelem

könyvei; Dell: A sas utja, Limankovsky: Dal a tűzpiros virágról. Aranyozott piros vászonkötés, pehelypapír. Régi boltiár kötetenként 165 lei, most a két kötet 230 lei. Utánvét 130 lei; havi részlet 50 lei.

Szállítja LEPAGE CLUJ

fogásolná, hogy két ország két minisztere összeüljön egy ebédnél, vagy vacsoránál és feszélyezetlenül tárgyalja meg az aktuális problémákat. Nagyon

Egész Középfraanciaországban aggasztó a helyzet a folyók újabb duzzadása miatt

A Szajna Párisnál egy métert nőtt

Páris, március 18. Az esőzés kiterjed az ország csaknem egész területére. Középfraanciaországban a helyzet kezd aggasztóvá válni. A mai éjszakai vízállás-jelentések a Szajna összes mellékfolyóinak példátlan áremelkedéséről adnak képet. Két méterrel emelkedett a Yonne másfél méterrel a Marne, három méterrel az Ourse s a Loire-Seine-esatorna is

jól tudjuk, hogy ha ezek a beszélgetések hivatalos jelleget öltének, akkor gyorsan odahívnak egy titkár, aki jegyzőkönyvet vesz fel a beszélgetésről és a beszélgetés máris komoly állami tényjellegét öltötte és alapját képezi valamelyik Kék, vagy Fehérkönyvnek. Másfelől lehetetlen tagadni, hogy a nemzetközi konferenciák, amelyek szintén csak közvetlen eszmecsere útján dolgoznak, sokban hozzájárultak a világbéke és a nemzetek együttműködésének előmunkálataihoz.

Katonai pompával temetik el Madridban Primo de Riverát

A liberális sajtó objektív hangon ír a volt diktátorról

Páris, március 18. Primo de Rivera holttestét délután koporsóba helyezték s este vonatra tették a koporsót Spanyolország felé az austerlitz pályaudvaron. A volt spanyol diktatura összes volt miniszterei a spanyol határra utaztak a Primo de Rivera holttestét szállító vonat elébe.

A volt diktátor koporsóját szállító kocsit ma hajnalban megérkezett Bordeauxba. Quinones de Leon párisi spanyol nagykövet és Alba herceg spanyol külügyminiszter a család tagjaival együtt Párisból kísérték a koporsót. Sanjurjo tábornok és két spanyol vezérkari tiszt tegnap este érkezett Bordeauxba s itt átszállanak a holttestet tovább szállító különvonatra.

A volt diktátor koporsója holnap reggel kilenc órákor érkezik Madridba.

Madrid, március 18. A spanyol minisztertanács tegnap ülését elhatározta, hogy Primo de Riverát államköltségén, a hadsereg tábornagyaikat megillető gyászpompával temetik el. Ma este a madridi pályaudvar királyi várótermét halottas kápolnává alakítják át s a különvonat beérkezése után a koporsót rövid időre itt ravatalozzák fel.

A madridi liberális sajtó nekrológiájában tárgyilagosan ír a diktátorról és elismeri azokat az érdemeit, amelyeket Primo de Rivera kormányzása alatt szerzett.

Hatalmas értékű zsidó dokumentumokat pusztított el Bukarestben a tűzvész

Zsidó Mnzemum fog alakulni Bukarestben

Dr. Haléwy M. A. bukaresti rabbi, a Romániai Zsidó Tudományos Egyesület kitűnő főtitkára több mint egy évtized óta gyűjti a romániai zsidók történetére vonatkozó dokumentumokat és egyéb kuttókat, amelyeknek megszerzésére valóságos vagyont költött. Oriási könyvtára ritkította párját az országban, kéziratgyűjteményével pedig egyedül állott Nagyromániában. Mindezzel alapját akarta megvetni a romániai zsidók történelmének — amely a mai napig nem talált megfelelő művelőjére — és amelynek éppen dr. Haléwy volt legképzettebb, leghűségesebb és legodaadóbb kutatója és művelője

Február huszadikára való éjjel azonban tűz ütött ki dr. Haléwynek Vultur-utca 54. sz. alatti lakásán, amely keresztülhuzta a lelkes és odaadó kutató nemes terveit.

A villámgyorsan terjedő tűz elhamvasztotta a híres könyvtár legnagyobb részét, épp úgy a felbecsülhetetlen értékű kéziratok javarészt is. Különféle nyelvű 3000 mű lett a tűz martaléka, valamint különféle tudományos folyóiratoknak teljes sorozatai, számos föltötte értékes reszponzum a XVII. és XVIII. századból és az Akadémia fontos iratai. Túljesen pótolhatatlan vesz-

teséget jelent azon 20 darab, a zsidókra vonatkozó eredeti rendelet, amely a moldovai fejedelmek sajátkezi aláírásával és pecsétjével volt ellátva és a tűz martalékává lett. A különféle hitközségektől összegyűjtött dokumentumok közül is nagyon keveset lehetett megmenteni.

Ezen szomorú és szerencsétlen eseményből kifolyólag a bukaresti zsidó tudósok között új mozgalom indult meg azon célból, hogy az ország fővárosában egy központi zsidó muzeumot alapítsanak, a legmodernebb módszerek szerint építendő, tűzbiztos irattárral, ami lehetővé fog tenni olyan katasztrófákat, mint amilyen a romániai zsidók történetének kutatását érte dr. Haléwy könyvtárának pusztulásával.

A muzeum vezetősége igyekezni fog megszerezni azon értékes okiratokat és műgyűjteményeket, amelyek most privát személyek és kisebb testületek birtokában vannak és így egyrészt megóvják azokat a pusztulástól, másrészt pedig hozzáférhetővé teszik azokat a nagyközönség, de, különösen pedig a kutatók számára.

A muzeum alapítására vonatkozó körlevél a közeljövőben meg fog jelenni.

F. L.

Nyugateurópai rendőrsége lesz Kolozsvárnak

Hatieganu Simon rendőrkesztor érdekes nyilatkozata a kolozsvári rendőrség modernizálásáról, az autóbussok kicseréléséről a taxaméterek felszereléséről és a rendőrlégénység speciális kiképzéséről

Cluj-Kolozsvár, március 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ha a választásokat megelőző tüntetések Kolozsváron néhány kisebb incidensre szorítottak és nem öltöttek súlyosabb méreteket, úgy az bizonyára azért történt, mert a ko-

lozsvári rendőrség ez alkalommal megtette kötelességét. Elvitathatatlan, hogy a kolozsvári rendőrség vezetésében új szellem érvényesül és ez az annyit szidott állami intézmény az utóbbi időben jelentős és komoly lépéseket tesz

működésének minden terén a civilizálódás felé. D. R. Ioanescu volt belügyi alminiszter legutóbbi kolozsvári tartózkodása alatt kijelentette az újságírók előtt, hogy a rendőrségi törvény reformja sehol oly kiváló eredményeket nem produkál, mint Kolozsváron. Ioanescu azt is elismerte, hogy ez a tény nem annyira a törvénynek, mint amennyire Hatieganu Simon kesztori működésének köszönhető, aki az összes romániai rendőrprefektusok közül a legjobban állta meg helyét.

Az objektív szemlélőnek alkalma volt minden túlzás és minden elfogultság nélkül megállapítani, hogy Ioanescu alminiszter állítása megfelelnek a valóságnak. Ma délelőtt alkalmunk volt beszélgetést folytatni Hatieganu Simon kesztorral, aki elmondotta, hogy el van határozva arra, hogy a kolozsvári rendőrséget nyugati színvonalra emeli és az adott költségvetési kereteken belül egy a legénység kiképzése, mint technikai felszerelése tekintetében teljesen modernizálja.

Intenzívebb közbiztonsági szolgálat a perifériákon

Többszöri intervencióm eredményeképpen sikerült kieszközölnöm azt — mondotta Hatieganu kesztor — hogy a kolozsvári rendőrlégénység létszámát negyvennel felemelte a belügyminisztérium. A város közbiztonságát természetesen jobban fogja garantálhatni a kiegészített közrendőri kar. Az elmúlt napokban már inspekciós körutat tartottunk a rendőrlégénység parancsnokával együtt a város periferiáin, hogy kijelöljük az új őrszemek állomáshelyeit. Annyit már most elmondhatok, hogy a Pata-, Majális-, Donáth-, Rákóczy- és Erzsébet-utakon fogjuk első sorban az őrszemek számát szaporítani, de megerősítjük a belvárosi posztokat is. A vasútállomáson tul eső városrészekben lovas-járőrök fognak a rendfentartásáról gondoskodni.

Taxamétert kapnak az autótaxisok

A közlekedés megfelelő szabályozása érdekében tanfolyamot nyitunk a rendőrök egy csoportja számára, amely speciális kiképzésben fog részesülni. Ezzel kapcsolatosan megemlíthetem, hogy az új városi tanács installálása után kezdetét veszi a jelenlegi autóbussoknak új, jobb és főleg civilizáltabb kinézésű kocsikkal való kicserélése. Az autótaxis szabályozása is néhány hét kérdése csupán. A napokban megtörtént a taxaméterek kibocsátása. Április folyamán valamennyi kolozsvári autótaxit ilyen óramutatóval fognak felszerelni. Lesz egy éjjeli és egy nappali tarifa, ezenkívül pedig a kocsik villanyos lámpával fognak jelezni, hogy szabadok-e vagy sem.

Kézikönyvekkel szerelik fel a közrendőröket

A rendőrség tanulmányi osztályán most készítik Kolozsvár utcainak pontos beosztását, amelyet minden közrendőr magánál fog hordani. Ezenkívül ugyancsak előkészítés alatt áll a „Közrendőr könyv”, amelyben egyszerű és hozzáférhető nyelven le fogjuk rögzíteni azt, hogy adott esetekben hogyan kell eljárnia a rendőrnek.

A rendőrprefektus terveit mi a magunk részéről csak örömmel üdvözölhetjük. Hinni szeretnők, hogy ezek a tervek nem maradnak meg kezdeti stádiumukban és Hatieganu Simon személye garancia arra, hogy valóban meg is fognak valósulni. Az igazság kedvéért még csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy ez a beszélgetés Hatieganu kesztor kívánsága ellenére lát napvilágot. A kolozsvári rendőrprefektus már több ízben adta tanujelét annak, hogy kerüli a reklámot, így a legutóbbi kémszervezetek leleplezésében is, amelyben a kolozsvári rendőrségnek nem is sejtett nagy szerepe volt, a történet után azonban nemcsak az újságírói hivatás, de az objektívítás is kötelez Hatieganu Simon érdemeinek megőrzésére.

A vámfegyverszűneti konferencia elnöksége újabb értekezletre hívta meg Csehszlovákia, Jugoszlávia és Lengyelország kiküldöttit. Genfből jelentik: A vámfegyverszűneti konferencián tegnap Ausztria elutasító magatartásával és az ezáltal teremtett helyzettel foglalkoztak. Colijn bizottsági elnök elhatározta, hogy újabb értekezletre hívja meg Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország kiküldöttit is, hogy a még fennálló nehézségeket kiküszöbölni igyekezzenek.

Hirdessen az Uj Keletben

Az igazsa

Bucuresti-

cu Nitescu i fogadta a la A küldötté- ságügyminis a helyzet meghosszabb vult, sőt a a casági válsá Kéri a min három évre lakbérleti tö pitsanak me ket.

Voicu Nit kérdés egy b néhány nap latát és akk terjeszti jav vánja azonb pléma nem niszter hatá egész korm annak mego Costescu i

Fákly val e

Berlin, má

jelentések s mozgalmat i zott a pesza odáig ment, helyiesoport tásokban rán re, hogy eb peszach és vétéjával és e hogy egy ellenes front és husvéti ü szemben. Fe istákat, hog zötti éjjelen, fáklyásmene vallási cere gyűléseket, vallásellenes napján plál lakosságot, h sachhal és kásokat. Az lom pedig arra szolgál, gák és ten kozó propaga

Az Atheist zottsága kör

Hiba kalk

A belüg megfele

Bucuresti-

Uj Kelet tud a választások megállapítja. kai helyzetet tási verdiktje zeti parasztp városokban i mu hívóvel ról adott tan ugy a régi k területeken k ént szerepe rális szavaza ugyan a r leteken azon zónek, vagy bizonyultak.

„Érdekes a jelenlegi k detlenség po liberálisok a berális listák

Elvi kérdést csinál a kormány a lakásproblémából

Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy a lakásprobléma megoldása nemcsak tőle, de az egész kormány állásfoglalásától függ

Bucuresti-Bukarest, március 18. Voicu Nitescu igazságügyminiszter tegnap fogadta a lakók ligájának küldöttségét. A küldöttség szónoka felhívta az igazságügyminiszter figyelmét arra, hogy a helyzet a lakástörvény legutóbbi meghosszabbítása óta semmivel sem javult, sőt a munkanélküliség és a gazdasági válság még súlyosabbá tette azt. Kéri a minisztert, hogy ez alkalommal három évre hosszabbítsák meg az új lakbérleti törvény érvényét és ne állapítsanak meg új evakuálási lehetőségeket.

Voicu Nitescu kijelentette, hogy a kérdés egy bizottság előtt fekszik, mely néhány nap múlva betérjeszti munkáját és akkor a minisztertanács elé terjeszti javaslatát. Hangsúlyozni kívánja azonban, hogy a lakbérleti probléma nem kizárólag az igazságügyminiszter hatáskörébe tartozik, hanem az egész kormány állásfoglalásától függ annak megoldása.

Costescu nyugdíjas tábornok a kül-

döttség egyik tagja felhívta a miniszter figyelmét arra, hogy a nyugdíjasok a békebeli fizetésnek csak 10—12-szeresét kapják, míg lakbérüket a legutóbbi törvény 20—40-szeresére emelte fel, úgy hogy nem képesek házbérüket kifizetni. Voicu Nitescu válaszában kijelentette, hogy ismeri a nyugdíjasok súlyos helyzetét és törvényjavaslatában erre vonatkozólag intézkedni fog.

Ezután a háztulajdonos lakókról beszélt a miniszter, akiket megillet a jog, hogy saját házukba költözhesselek. A küldöttség felhívta az igazságügyminiszter figyelmét arra, hogy többnyire állami tisztviselőkről van szó, akiknek evakuálása csak úgy legyen megengedhető, ha a háztulajdonos megfelelő lakást szerez részükre. A régi háztulajdonosok amugyis házaikban laknak már, sokan pedig azóta spekulációs célből vettek házat.

A nemzetközi munkaügyi hivatal egyik romániai megbízottja, aki szín-

tén a küldöttség tagja volt, a munkanélküliség problémájára hívta fel a figyelmet és a munkanélküliek lakbérének mérséklését kérte. A miniszter megígérte, hogy ezt a kategóriát is védelem alá fogja helyezni, majd ígéretet tett arra nézve is, hogy rendeletileg intézkedni fog új terminus megállapításáról a lakberek letébehelyezésére vonatkozólag, mert az eddigi diszpozíciók szerint Szentgyörgy napját megelőzőleg egy hónappal, vagyis március 25-án kellene deponálni a lakbéréket.

Végül egy kisebbségi újságíró a csatlótt területek lakásproblémáira hívta fel a miniszter figyelmét, aki meg is ígérte, hogy ezt a kérdést alaposan meg fogja vizsgálni.

Ezzel kapcsolatban Voicu Nitescu kijelentette azt is, hogy az állampolgársági törvény módosítása munkában van és a vonatkozó törvényjavaslat még ebben az ülészakban a parlament elé fog kerülni.

Fáklyásmenetekkel, nagygyűlésekkel, rádióval és plakátokkal fognak harcolni az orosz ateisták a husvét és pészach megünneplése ellen

Berlin, márc. 18. Moszkvából érkező jelentések szerint az Atheisták Ligája mozgalmat indított a zsidó lakosság között a pészachi ünnepek ellen. A liga odáig ment, hogy instrukciókat küldött helyiosportjai vezetőihez és az utasításokban rámutatott arra a körülményre, hogy ebben az esztendőben a zsidó pészach összeesik a keresztények husvétjával és ez a legjobb alkalom lesz, hogy egy keresztény-zsidó vallásellenes frontot csináljanak a pészachi és husvétünnepet megtartó hívőkkel szemben. Felhívták mindenütt az ateistákat, hogy az április 19. és 20. közötti éjjelen, vagyis az első széder-estén fáklyásmenetben tüntessenek a husvét vallási ceremóniái ellen, tartsanak népgyűléseket, amelyen hangoztassák a vallásellenes jelszavakat. Pészach első napján plakátokon fognak felhívni a lakosságot, hogy ne tartsák meg a pészachhoz összefüggő hagyományos szokásokat. Az egész antipészach-mozgalom pedig — így szól az instrukció — arra szolgál, hogy erősítsék a zsinagógák és templomok bezárására vonatkozó propagandát.

Az Atheisták Ligájának központi bizottsága körlevelet küldött a vidékre és

ebben arra kéri az ateistákat, hogy az imaházak bezárásának propagandáját ne vigyék túlzásba. A körlevélben a következő áll:

„A zsinagógák és templomok ne zárrassanak be adminisztratív úton abban az esetben, ha a lakosság többsége ellenéz. Ehelyett inkább erősítsék meg a többség megszerzésére vonatkozó propagandát.

Az „Emesz“ című zsidó kommunista napilap nagy cikkben ismerteti azokat a módokat, amelyekkel vezetni kell az antipészach-kampányt. Felhívja a zsidó lakosságot, hogy pészach napjain fejtsenek ki nagy propagandát a szovjet iparosítása érdekében és ajánlják fel értékes vallási rekvizitumaikat ennek az alapnak. Adják oda az ezüst szédertálat, az aranykelyheket és az ezüst evőeszközöket. Együttal pedig felhívják a lakosságot, kollektíven lépjenek ki a zsidó hitközségekből.

A zsidó lapok és a zsidó ateista körök ezidén nem fognak küzdeni, mint tavaly, a pászka ellen, minthogy Oroszországban már nem is sütnék pászkát. Azok, akik mégis megtartják a pészachi ritust és pászkát esznek, ezidén drágán

fognak hozzájutni a pészachi kenyérhez. A szovjet ugyanis olyan vámokkal terheli meg a külföldről behozott pászkát, hogy annak fontja három dollárba fog kerülni. Minthogy ilyen módon a pászkát már aligha fognak behozni Oroszországba, egyes zsidó családok össze fognak állani és házilag fognak sütni maguknak a maeszt.

Tovább folynak a harc a templomok ellen

Varsó, március 18. Az oroszországi sajtó az utóbbi időben nem közöl híreket templombezárásokról, de a rádió-állomások szerint az északi orosz kerületekben az akció a templomok ellen tovább folynak. Az utóbbi hetekben négy székelyházat, ötszáz kisebb templomot és négy kápolnát zártak be. Petrozavodszkban pedig valamennyi templom harangját leszerelték és ipari célokra való felhasználás céljából elszállították.

Róma, március 18. A pápa holnap a Szent Péter székesegyházban engedte a miseáldozatot mutat be az oroszországi vallásüldözöttékért. A mise végén gyűjtés lesz, melynek pénzbeli eredményét eljuttatják az oroszországi üldözött hívőknek.

Hibás végrehajtási utasítás alapján kalkulálták ki a községi választások eredményét

A belügyminisztérium körrendeletben utasította a választási bizottságokat, hogy a törvény előírásának megfelelően kalkulálják át a mandátumokat, ami sok helyen egy-egy újabb mandátumot jelent a többséget elért listáknak

Bucuresti-Bukarest, március 18. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az „Adeverul“ a választások eredményét kommentálva megállapítja, hogy az általános politikai helyzetben a községi tanácsok választási veridiktje mitem változott. A nemzeti parasztpárt bizonyította, hogy a városokban is még mindig jelentős számu hívővel rendelkezik, főleg pedig arról adott tanúságot, hogy szervezetei ugy a régi királyságban, mint a csatlótt területeken komoly politikai tényezőként szerepelnek. Ezzel szemben a liberális szavazatok száma megszaporodott ugyan a regátban, a csatlótt területeken azonban a liberálisok nem léteznek, vagy legalább is alig léteznek bizonyultak.

„Érdekes — írja az Adeverul“, hogy a jelenlegi kormánnyal szembeni elégedetlenség politikai következményeit a liberálisok aratják le. Ugyancsak a liberális listákra mennek azok a szava-

zatok, amelyeket a többi pártok veszítenek. Miután a régi királyság döntő faktorként szerepel a politikai életben, a kormányutódlás joga minden további nélkül a liberálisokat illeti. Az a kérdés azonban: milyen lesz a liberálisok helyzete a csatlótt területeken, ahol még mindig nem rendelkeznek a megfelelő pártkeretekkel. Ez is egyike egyébként a román politikai élet tragédiáinak“.

A kormány is győzött az ellenzék is

A fővárosban egyesek azt a hirt lanszították tegnap, hogy a Maniu-kormány beadt volna lemondását. Ez a hír természetesen kacsa, amelyet két-székivül tendenciósusan lanszítottak az ellenzéki pártok. Nem érdektelen, hogy a liberálisok a községi választások eredményét a maguk nagy győzelmének könyvelik el és felhívják a régenstaná-

csot, hogy tegye meg kötelességét. Valahogyan hasonlít ez az okoskodás a kolozsvári 81 százalékos Simon-párt okfejtéséhez, amely a választások után azt hangoztatta, hogy az elért eredmény felér egy győzelemmel.

Hibásan kalkulálták a mandátumokat

A tegnap délelőtt Dem. Dobrescu, Bukarest főpolgármestere és Pompiliu Ionitescu kamarai alelnök megjelentek a belügyminisztériumban és felhívták Vaida belügyminiszter figyelmét arra, hogy az a végrehajtási utasítás, amelyet a minisztérium a mandátumok elosztására vonatkozólag szétküldött, elentében áll a közigazgatási törvény rendelkezéseivel. A végrehajtási utasítás ugyanis a következőképpen intézkedik:

Össze kell adni azon pártok szavazatait, amelyek elérték a husz százalékot

Nézzé meg

az

Ivette kirakatokat

AZ „IVETTE“ MOSÓSELYEM az elismert és kipróbált legkitűnőbb mosóselyem anyag. Az összes létező minta és színárnyalatban, minden jobb divatruhában kapható,

Csak akkor valódi, ha „IVETTE“ Travis szegélynyomással van ellátva

és a mandátumokat az ily módon összesített szavazatszámhoz és nem az összesen leadott szavazatok összegéhez viszonyítva kell elosztani. Ezzel szemben Dem. Dobrescu és Pompiliu Ionitescu idétek a törvény 401-ik paragrafusát, amely a következőket mondja: Minden olyan lista, amely elérte a husz százalékot, vagy meghaladta ezt, százalék-számának megfelelő arányu mandátumhoz jut. Az elosztatlan maradt mandátumokon az osztozkodásban résztvevő listák osztoznak meg, mégpedig össz-szavazataik nagyságának arányában.

A kolozsvári példa

A törvény megértéséhez hozzuk fel a kolozsvári választások példáját: a kartell-lista az össz-szavazatok 61 százalékát nyerte el és ennek alapján 22 mandátumhoz jutott. A cuzisták 22 százalékot kaptak, amelynek értelmében 8 mandátum jár nekik. 22+8=30, marad tehát még 6 elosztatlan mandátum, a mely a 20 százalékot el nem ért pártok szavazataira esik. Ebből a 6 mandátumból 4-et kapnak a kartell párt és kettőt a cuzisták, ha a kartell az össz-szavazatok abszolút többségét el nem érte volna, minthogy azonban ez nem áll fenn, a cuzistáknak az osztozkodás során legfeljebb egy mandátumot lehet még odaítélni, úgy, hogy a végleges elosztás Kolozsváron a következő: kartell 27, cuzisták 9.

A belügyminisztériumban értekezlet volt ebben a kérdésben Vaida Sándor belügyminiszter elnöke alatt. Az értekezlet eredményeképpen körrendeletet küldtek szét az országba, amelyben felhívják a választási irodák figyelmét arra, hogy vegyék revízió alá a mandátumok elosztásával kapcsolatos számításokat. Felesleges mondani, hogy ez a rendelkezés mindenütt a kormány és a vele paktumban lévő pártok listáinak kedvez, amelyek Erdély csaknem minden városában megszerezték a többséget.

Aláírták az öt év óta vitatott német-lengyel kereskedelmi szerződést. Varsóból jelentik: Rauscher német követ és Twardovski miniszter, mint a lengyel kormány képviselője ma délután aláírták a német-lengyel gazdasági egyezményt. A megegyezés egy évi időtartamra szól, de felmondás hiányában automatikusan meghosszabbítható nyer. Az egyezményre vonatkozó tárgyalások öt éven át tartottak. Az egyezmény megkötése után Bartel miniszterelnök fogadta az aláíró delegátusokat s üdvözölte a német kormányt a nagyjelentőségű megegyezés megkötése alkalmából.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánászi zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Strada Matei Millo 6.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak forrás megjelölésével engedjük meg.

Megszűnt a vízumkényszer Anglia és Csehszlovákia között. Prágából jelentik: Nagybritánia kormányával folytatott jegyzékváltás következményeként a vízumkényszer Csehszlovákia és Anglia, valamint dominionjai és mandátumterületei között megszűnik.

A lengyel köztársasági elnök elfogadta a Bartel-kormány lemondását. Varsóból jelentik: Bartel miniszterelnök ma este újabb audiencián jelent meg Moszeviszki köztársasági elnök előtt s az elnök ez alkalommal elfogadta a kormány lemondását, kérve a távozó miniszterelnököt és munkatársait, hogy az új kormány hivatalba lépéséig az ügyeket tovább vezessék.

Dr. Kohn Hillel előadása a Munkássegélyben. Folyó hó 20-ikán, este 8 órakor a Munkássegély Reg. Ferdinand (v. Ferenc József-ut) 107 szám alatti helyiségében dr. Kohn Hillel: „A jog viszonya a jogtalansághoz” címmel tart előadást. Vendégeket szívesen látnak. Belépés díjtalan.

Hanau asszony védője védené szabadlábrahelyezését kérte. Párisból jelentik: Hanau asszony védője ma hivatalosan is előterjesztette védené szabadlábrahelyezési kérését azon az alapon, hogy a vádlottot a tizenhatnapos éhségstrájk teljesen legyöngítette és a halálhoz áll közel.

Járványos időben gyermekeink ellenállóképességét és erejét fokozza a Jemalt, kellemes, csukamájolajos készítmény. Egy doboz ára 77 lej.

Lyonban gyári munkásként halt meg egy volt cári tábornok. Párisból jelentik: Lyonban néhány nappal ezelőtt meghalt Bomomarew cári emigráns tábornok, aki az utóbbi hónapokban egyik selyemgyárban munkásként kereste kenyerét. Temetési költségeit munkástársai adakozásából egyenlítették ki.

A kolozsvári zsidó ifjusági blokk ma este nyolc órakor gyűlést tart a Zsidó Nemzeti Szövetség hivatalos helyiségében. A tárgysorozat nagyfontosságúra való tekintettel kérjük a tagok teljes számban való és pontos megjelenését. *Vezetőség.*

Fiume szabad kikötő. Rómából jelentik: Az olasz kormány az az elhatározása, hogy a kereskedelmileg halálraült Fiumét szabad kikötővé nyilvánítja, ma testet öltött. Mussolini a fiumei kikötőt szabadda nyilvánító királyi okiratot ma ellenjegyezte.

Sáskahad ostromolja Jerikot. Londonból jelentik: Jeruzsálemi jelentés szerint Jeriko városának környékét hatalmas sáskahad lepte el. A sáskák a határban minden zöld foltot ellepnek és elpusztítanak. Egyelőre minden hatóság intézkedés tehetetlen a példátlan sáskahaddal szemben.

Elmegyógyintézetbe szállították a testvérnyikos Friedlander Manassét. Berlinből jelentik: A hat évi szabadságvesztésre ítélt Friedlander Manassét, aki mint ismeretes, fivérével és barátjával megölték, elmeállapotának újabb vizsgálata céljából elmeegógyintézetbe szállították be.

Hat évi börtönre ítélték Prágában egy bankigazgatót. Prágából jelentik: Tizenegynapi tárgyalás után ma hirdette ki a prágai törvényszék a csehországi Hitelbank kárára elkövetett visszaéléssel vádolt kilenc vádlott fölött az ítéletet. A cseh hitelintézet igazgatóját, Wesint hamis bukás, csalás, sikasztás és könyvhamisítás büntette miatt hat évi fegyházra ítélték. A banknak börze intézőjét, Farkát öt évi fegyházra, Gro Ferenc kereskedőt csalás vétségéért ítélték el, egyben az utóbbira nézve a büntetés végrehajtását felfüggesztették. Hat vádlottat fölmentettek.

Hivatva érezzük magunkat a t. közönséget arra figyelmeztetni, hogy a Semori-tablettákat, az eredeti csomagolást megtevesztően hűen utánzótt csomagolásban hamisítva árulják. Ezen utánzóttak teljesen oldhatatlan, értéktelen anyagokból vannak készítve, míg a valódi, évek hosszú során át kipróbált Semori-tabletták a legmegbízhatóbb óvszer nemi betegségek ellen. A valódiak minden jobb patikában kaphatók. Védjegye: piros kereszt fekete fejjel. Orvosilag ajánlva!

Kiszabadult a börtönből a csikágói gonosztevőkirály

London, március 18. Pittsburgi jelentés szerint Al. Pepone, a chicagói alvilág királya kitöltötte büntetését, amelyet tiltott fegyverviselésért egy évvel ezelőtt szabtak ki reá. A lapok szerint a gonosztevő az ellenség bandák elől menekült a börtön biztonságába, mert állandó életveszély fenyegette. Peponet még nem helyezhették akkor szabadlábra, mert a hatóságok megállapították, hogy a börtön körül az utóbbi napokban gyanús alakok fordulnak meg. Ezért a gonosztevőkirályt más fogházba szállították át, ahonnan ma öt nappal később, mint kellett volna, páncélos kocsival oltalma alatt szabadult a fegyházból.

ra, mert a hatóságok megállapították, hogy a börtön körül az utóbbi napokban gyanús alakok fordulnak meg. Ezért a gonosztevőkirályt más fogházba szállították át, ahonnan ma öt nappal később, mint kellett volna, páncélos kocsival oltalma alatt szabadult a fegyházból.

EMELKEDIK A GABONA ÁRA. Brailából jelentik, hogy ott a gabonárak hírtelenül felemelkedtek. A tengeri ára vagononként 27.500, az árpa ára pedig 26.000 lejre emelkedett. Az emelkedés a legutóbbi négy nap alatt 4000 lejt tesz ki. A piac nagyon szilárd.

Pénteken megszavazzák az új lakbérleti törvényt. Bukarestből jelentik: A kormány a lakbérleti törvényt pénteken terjeszti a kamara elé, valószínűleg még ugyanazon a napon meg is szavazzatják egy a kamarában, mint a szenátusban és szombaton már ki is hirdetik.

Meggyilkoltak és kiraboltak egy jasi kereskedő házaspárt. Jasiból jelentik: Socola községben rablók támadták meg Ioan Dumitrascu kereskedő lakását. A rablók agyonlőtték Dumitrascut, feleségét megkötözték, majd az üzletet és a lakást teljesen kirabolták.

Egy német közigazgatási elnök felesége ellen biztosítási csalás miatt indítottak eljárást. Berlinből jelentik: A rendőrség több ízben kapott feljelentést dr. Momma közigazgatási elnök feleségétől, melyekben lakásán előfordult lopásokat jelentett be. A nyomozás hosszú ideig eredménytelen maradt, míg most megállapítást nyert, hogy a 100-4000 márká értékű különböző lopások meg sem történtek s az asszony csak azért koholta a lopási vádakot, hogy a biztosító intézetektől színellet károsodásért az ellenértéket felvehesse. Biztosítási csalás miatt megindult az eljárás dr. Mommá ellen s ennek során elrendelték elmeállapotának megvizsgálását is, mert amint megállapítást nyert, úgy a közigazgatási elnök, mint felesége hatalmas vagyon felett rendelkeznek s így a csalás indoka teljesen érthető.

Közgazgatási elnök visszatartotta a biztosító intézetek kárát s a botrány miatt hosszabb szabadságolását kérte. A tárgysorozat nagy fontosságára való tekintettel kérjük a tagok teljes számban való és pontos megjelenését. *Vezetőség.*

Sztrájk a Skoda-műveknél. Prágából jelentik: A pilseni Skoda-gyár munkásai több osztályban beszüntették a munkát. Így nem dolgoznak az öntödében, a vasesztergályos műhelyben, az autósztályban és a lövedékosztályban. Szükszavu jelentéseink bédifferenciákat említenek a sztrájk okán.

Két embert agyonlőtt a lezuhant fa. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután az Apahida melletti erdőben. Elein Simion vaivodeni paraszt fejszéjével fát vágott Apahida környékén. A favágás közben egy magas tölgyfa agyonlőtte a szerencsétlen embert, akit ma reggel holtan találtak meg a kidült fa törzse alá préselve. Hasonló szerencsétlenség történt a napokban Bánffyhad környékén, ahol Boiba Craciun hatvan éves poeni parasztot ugyancsak favágás közben maga alá temetett egy kidült fa.

Radl professor lesz Masaryk elnök utóda. Prágából jelentik: Előkelő és feltétlenül megbízható helyről származó információk szerint Masaryk elnök 80 éves jubileumának lezajlása után újabb tárgyalások indultak meg, hogy ki legyen Masaryk elnök utóda. Benes jelöltségét immár az összes ténylezők elejtették és maga Masaryk elnök is belátta, hogy Benes jelöltségének forszírozása igen könnyen súlyos politikai harcokra vezethetne, ami a köztársaság egységét is megrendítené. Ezért felmerült az a terv, hogy Masaryk elnököt újabb egy tudós-politikus kövesse. Így került előtérbe Radl Emanuel dr.-nak, a kiváló pacifista egyetemi tanárnak a neve, akinek képességeit és objektivitását a kommunisták, Kramarcekon és a fasiztákon kívül az összes politikai pártok elismerik. Így ma már Radl professor tekinthető Masaryk elnök legvalószínűbb utódjaként. Radl professor köztársasági elnöksége a kisebbségek számára előreláthatólag új korszakot jelentene, mivel a nagyenyű tudós legújabbban is ismételtlen határozott állást foglalt a kisebbségek kulturális, politikai és gazdasági szabadságjogai mellett.

A rablógyilkost nyomozó csendőrmester volt a rablógyilkos. Pécsről jelentik: Szalánta községben két héttel ezelőtt meggyilkolta találták Bodenbach Ilona 60 éves postamesternőt és 72 éves nővérét, Gyurovitz Józsefnét. A lakás rettenetes küzdelem nyomait mutatta. A postahivatal pénztárából 1800 pengő eltűnt. A nyomozás nagy apparátussal indult meg s ebben Ambrus István csendőrmester feltűnő buzgalommal vett részt. Csakhamar névtelen levelek köztölték a nyomozást vezető csendőrszázadosok, hogy a gyilkost keresse azok között, akik maguk is a gyilkost keresik. A csendőrmestert tegnap délelőtt Pécsen letartóztatták. Fegyveréhez kapott, de lefegyverezték, majd bilincsbe verték. Teljesen megtörve bevallotta, hogy ő követte el a gyilkosságot. A bűntény előtt három nappal összeveszett a postamesternővel, akivel bizalmas viszonyban élt. A gyilkosság estéjén elment hozzá, hogy kibékítse, de a postamesternő lámpát akart a fejéhez vágni, mire ő sodrófával agyonlőtte. A zaira hatalmas könyhakkéssel kezében elősietett Gyurovitzné, mire ezt is agyonverte, majd kifosztotta a kasszát. Másnap reggel felfedezték a gyilkosságot s ekkor a helyszíni szemlét maga a rablógyilkos csendőrmester tartotta.

Meglopta a vadházastársa. Mariana János kolozsvári lakos megjelent ma a rendőrség bünygyi osztályában és bűnvádi feljelentést tett Csiki Karolina vadházastársa ellen, aki huszezer lej erejéig meglopta és megszókött Kolozsvárról. A rendőrség megindította a körözést Csiki Karolina kézrekerítése érdekében.

A Kolozsvári Zsidó Ifjusági Blokk ma este 8 órakor gyűlést tart a Zsidó Nemzeti Szövetség hivatalos helyiségében. A tárgysorozat nagy fontosságára való tekintettel kérjük a tagok teljes számban való és pontos megjelenését. *Vezetőség.*

Nagy tüzvész egy cseh városban. Prágából jelentik: Az északcsehországi Bodenbachban ma éjjel hatalmas tűz pusztított, melynek egy gyárépület és több lakóház esett áldozatul. A gyár leégése következtében 400 munkás maradt kenyér nélkül.

Lezuhant egy amerikai repülőkapitány. Newyorkból jelentik: Sergierky amerikai világrekorder-kapitány Connecticut partvidékén új rekord felállítása végett startolt. A monoplán a tenger felett lezuhant. Halászbarkácsok mentették ki a tengerből.

Coolidge elnök szivaresutkája. Los Angelesből jelentik: Coolidge elnök vidéki körútjában tegnap megérkezett Los Angelesbe. Fogadtatására több ezer főnyi tömeg verődött össze s két rendkívül jellemző epizóddal bizonyította be, hogy mennyire rajong a népszerű államfőért. Coolidge az üdvözlő beszédek megkezdése előtt elhajította szivaresutkáját, nem is gondolva arra, hogy ennek a magától értetődő gesztusnak milyen viharos következményei lesznek. A tömeg a szivaresutkára rohant, mindenki magának akarta megszerezni az értékes ereklyét. Egy asszony győzött a nemes versenyben és megkaparintva a szivaresutkát, azonnal el is árverezte. Az amerikaiak általában igen nagy kedvelői a kuriózumoknak és Coolidge elnök szivaresutkája iránt is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg: hosszas licitálás után egy farmer vette meg 123 dollárért. A farmer szenvedélyes gyűjtő, aki Coolidge szivaresutkáját büszkén és boldogan helyezi el gyűjteményében, amelynek legérdekesebb darabjai: Taft pipája és Wilson cigarettaszípkája. A licitáció viharában Coolidge köhögni kezdett. Hirtelen előkapta zsebkendőjét, de azt bizony nem tudta az areáj emelni, mert egy szenvedélyes gyűjtő a zsebkendőt kirántotta a kezéből és nyomtalanul eltűnt azzal a lelkes tömegben. Az elnököt kísérete egyik tagja segítette ki pillanatnyi zsebkendőzavarából.

פאפריקא של פמה
Elsőrangú husvéti édesnemes paprikát orth. kóser felügyelet alatt, Sofer Herman Temesvár gyárvárosi főrabbi ur hechserevel az
„AROMA“ PAPIKA ÉS FÜSZERMALOM
TIMISOARA, III. Bul. Carol 46.
szállít. — Érdeklődők felkéretnek igényüket előjegyeztetni, míg a készlet tart.

A spanyol monarchisták szimpátiatüntetést rendeztek Alfonz király mellett

Madrid, március 17. A király az infánsok kíséretében tegnap zenei ünnepélyen jelent meg a madridi Zenepalotában. A közönség szimpátiatüntetést rendezett a király mellett. Erkezésekor a megjelentek több percen át állva tapsoltak. A király meghajlással köszöntötte meg a demontsrációkat. Távozásakor a szimpátiatüntetéseket megismételték.

Csalás és zsarolás miatt négyszáz bűnvádi feljelentést adtak be egy volt cseh miniszter ellen

Prága, március 18. A csehszlovák belpolitikai életnek kínos szenzációja van: Strbny volt vasutügyi miniszter ellen eljárást indítottak 400 esetben elkövetett csalás és többrendbeli zsarolás miatt.

A Strbny-botrány megértéséhez szükséges tudni azt is, hogy a volt vasutügyi miniszter nemcsak politikával foglalkozott, hanem egyuttal tulajdonosa is egy lapkiadóvállalatnak. A csaláskat nem a politikus, hanem a lapkiadóvállalat igazgató Strbny követte el.

Strbny kiadásában négy lap jelenik meg. — Egy nagy hirdetési kampányban Strbnyek körleveleket árasztottak el Csehszlovákiában s azt állították, hogy a lapok egyenként is 70 ezer példányban jelennek meg. A hirdetők később rájöttek arra, hogy a Strbny-féle lapocskák nagyon csekély példányszámban látnak napvilágot s azért csalás miatt a feljelentések özönét adták be a csehszlovák kormány régebbi vasutügyi minisztere ellen.

A lapvállalat ügynökei sorrajárták a csehszlovákiai biztosítókat s a legtöbbjénél sikerült is nagyobb összegű kifizetést csinálni hirdetésekre. Az ügynökök mindezt azzal fenyegetőztek, hogyha nem fizetnek, a biztosító intézetek ellen leleplező hadjáratot indítanak. Néhány biztosító nem ugrott be a volt vasutügyi miniszter korrupciós és revolverező trükkjének, hanem megtették ellene a bűnvádi feljelentést.

Karinthy Frigyes művei leszállított áron

Bizonyára nagy örömet fog kelteni az író nagyszámu hívei között, hogy legismertebb műveit egészen olcsó áron lehet megszerezni. Pompás megálátások, vidámság, mélyeséges humor, filozófiai magasság jellemzik minden sorát. Aki derűs és tartalmas órákat akar szerezni magának, ne mulassza el ezt a rövid ideig tartó kedvező alkalmat:

1. Oh nyájas olvasó 170 lej helyett 102 lej.
2. Kötéltánc 153 lej helyett 92 lej.
3. Így láttatok ti 150 lej helyett 90 lej.
4. Krisztus vagy Barrabás 136 lej helyett 82 lej.
5. Tanár ur kérem 102 lej helyett 62 lej.
6. Jelszéd 119 lej helyett 72 lej.
7. Gyilkosok 119 lej helyett 72 lej.
8. Így irtok ti I-II. 2. kiadás 285 lej helyett 172 lej.
9. Lepketánc 48 helyett 29 lej.

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.
Adja föl sürgősen rendelését, mert csekély készlet áll még rendelkezésre.

Milyen legyen a modern irodaüzem?
Megmutatja Raith Tivadar:
Az irodaüzem racionalizálása
című két kötetes könyve.
Ára 391 lej az UJ KELET könyvosztályában.

Hirdessen az Uj Kelet-ben

ZSIDO Jewish A Bra

Vasárnap déle...
és mellett zajlo...
tanácstermében...
ting. Brassó zs...
töltötte meg a gy...
is tudta betogad...
jelenteket. A nag...
a neolog hitközsé...
majd Katz Józse...
ven élénk tetsze...
Palesztina-munk...
Abeles lebilincs...
utóbbi palesztin...
az országépítő...
ismertette. Ezt...
Klompus poetik...
Brassó zsidó assz...
legatus előadása...
gyótt a hallgató...
sül dr. Balázs El...
erdélyi osztályá...
háromnegyed...
nagyhatású bes...
zsidó problémák...
dási lehetőségé...
Délután öt ór...
helyi helyiségé...
vezetői gyűlték...
megalakítása cé...
dr. Balázs Endre...
ban ismertette...
lenségét és fel...
tása alatt a jel...
hogy a közeli r...
a brassói Jewish...
E gyűlésnek...
dött Brassóban...
szod kampány, a...
és dr. Rachel R...
Az első nap má...
zott.

Táncsal egybe...
gyesen. Folyó h...
a zsidó iskola...
helybeli zsidó ifj...
ség jelenlétében...
előadást rendez...
logból és Radó...
zsidótárgyu drá...
főszereplője Rii...
érezve a dráma...
kikeresztekedett...
fájdalmát előadá...
ket fakasztott k...
Mélto partnere...
A többi szerepl...
vits Mancsi, Stei...
man Zsigmond...
Albert, Neuman...
is megállították...
nagyekek-e?” cím...
adta elő hozzáért...
mulatság követ...
tében rendezett...
sei: Davidovits...
és Löwi Ella vo...
tanemulatság re...
deme. Külön ki...
Samu iskolai igaz...
sát, akik fárads...
zetlen munkássá...
est sikere érdek...
jótékonyként szol...

Trumpeldor...
mult hét szerda...
nista ifjusága és...
folyó tüntetések...
zönség teljesen...
názium dísztern...
Strausz Simuél...
nyörően felépít...
de vezette be, m...
héberül, Dux L...
egy Trumpeldor...
luc-szindarab le...
Erec Jiszraéli...
színpadra és...
mely hatást gya...
sége. A szinda...
Simon gyönyörű...
tali pedig igen...
dorról. Az énekk...
páns sikerrel sze...
által vezetett vo...
adott Hatikva f...
szelleméhez mélt...

A nagyváradi...
egylet ünnepély...
Jeszoda Thora é...
nap délután fé...
ünnepelte Fisch...
25 éves működés...
ez alkalommal...
jubiláns tanítvá...
vatalosan képvis...
nátus, az orth. I...
Sasz Chevra, M...
Dr. Brüll Sándó...
előkészítő bizott...
szavai után F...
emelkedett szóla...
szédében vissza

ZSIDU KÖZLET

Jewish Agency miting Brassóban

Vasárnap délelőtt páratlan érdeklődés mellett zajlott le a zsidó hitközség tanácstermében a Jewish Agency miting. Brassó zsidóságának színe-java gyűlt össze a gyűléstermet, amely nem is tudta betölteni a nagyszobában megjelenteket. A nagygyűlést Szegő Árpád, a neológ hitközség elnöke nyitotta meg, majd Katz József tartott román nyelven élénk tetszettel kísért beszédet a Palesztina-munkáról. Utána dr. Ottó Abeles lebilincselő előadásban, a legutóbbi palesztinai események kapcsán az országépítő munka újabb fázisait ismertette. Ezt követte dr. Rachel Klompus poetikus hangú felszólalása Brassó zsidó asszonyaihoz. Mindkét delegátus előadása mély nyomokat hagyott a hallgatóság lelkeiben. Befejezésül dr. Balázs Endre, a Jewish Agency erdélyi osztályának ügyvezető elnöke háromnegyed óras mélyenhangú és nagyhatású beszédében foglalkozott a zsidó problémákkal és azoknak megoldási lehetőségeivel.

Délután öt órakor a Bne Börít párhelyiségében a brassói zsidóság vezetői gyűltek össze a Jewish Agency megalakítása céljából. Ez alkalommal dr. Balázs Endre német nyelvű előadásban ismertette a Jewish Agency jelentőségét és feladatait. Az előadás hatására a jelenlévők elhatározták, hogy a közeli napokban megalakítják a brassói Jewish Agencyt.

E gyűlésnek kapcsán meg is kezdődött Brassóban az idei Keren Hajjeszod kampány, amelyet dr. Otto Abeles és dr. Rachel Klompus folytatnak le. Az első nap máris szép eredményt hozott.

Táncal egybekötött műsoros est Medgyesen. Folyó hó 15-én, szombaton este a zsidó iskola tágas tornatermében a helybeli zsidó ifjúság nagyszámú közönség jelenlétében nagyszerű műsoros előadást rendezett. A műsor egy monológból és Radó Ferenc: „Kol Nidre” c. zsidótárgyú drámájából állott. A dráma főszereplője Rivvel Miksa volt, aki átérve a dráma minden tragikumát, a kikeresztelkedett zsidó lelkiismeretét és hajdalmát előadási tehetségével könnyeket fakasztott ki a közönség szeméből.

Méltó partnere volt Davidovits Annus. A többi szereplők, névszerint: Davidovits Manel, Steinherz Szerén, Akkerman Zsigmond, Fischer Márton, Löwi Albert, Neumann Imre és Stern Lajos is megállították helyüket. — „Férjhez megyek-e?” című monologot Löwi Ella adta elő hozzáértéssel. Előadás után táncmulatság következett, amelynek keretében rendezett szépségverseny győztesei: Davidovits Annus, Bergfeld Etus és Löwi Ella voltak. A hajnalig tartó táncmulatság rendezése Havas Jenő érdeme. Külön ki kell emelnünk Havas Samu iskolaigazgató és nejeének agilitását, akik fáradságot nem ismerve, önzetlen munkássággal buzgólkodtak az est sikere érdekében. Az est jövedelme jótékonyra fordított.

Trumpeldor emlékének áldozott a múlt hét szerda estején Kolozsvár cionista ifjúsága és társadalma. Az utcán folyó tüntetések dacára a szépszámu közönség teljesen megtöltötte a kath. gimnázium dísztermét. Az emlékünnepelet Strausz Sömmel Somer-parancsnok gyönyörűen felépített, hatásos emlékbeszéde vezette be, mely után Szőnyi Hansi héberül, Dux L. pedig magyarul szavalt egy Trumpeldor verset. Ezután egy chaluza-szindarab lett előadva, mely igazi Erec Jiszráeli hangulatot varázsolt a színpadra és nézőtérre és nagyon mély hatást gyakorolt a lelkes közönségre. A szindarab keretében Jansuf Simon gyönyörűen szavalt, Stark Náfali pedig igen szépen mesélt Trumpeldorról. Az énekkar és szavalókórus frapans sikerrel szerepelt. A Percz Farkas által vezetett vonózenekar által előadott Hatikva fejezte be a Trumpeldor szelleméhez méltó emlékünnepelet.

A nagyváradi Siur és Jeszoda Thora egyület ünnepele. A nagyváradi Siur és Jeszoda Thora egyület a hó 9-én, vasárnap délután fényes külsőségek között ünnepelte Fisch Israel együleti tanárnak 25 éves működését. Az egyület helyiségei ez alkalommal zsúfolásig megteltek a jubiláns tanítványai és tisztelőivel. Hivatalosan képviseltette magát a rabbinátus, az orth. hitközség elnöksége, a Sasz Chevra, Marpe Lönefes egyuletek, Dr. Brüll Sándor ügyvéd az ünnepelet előkészítő bizottság elnökének bevezető szavai után Fuchs Benjámín főrabbi emelkedett szóásra, aki magasröptű beszédében visszaillesztést vetett a Siur

és Jeszoda Thora egyület elmúlt 25 éves küzdelmeire és fejlődésére, amely Fisch Israel tanár önzetlen, odaadó, lelkiismeretes működésével van elválaszthatatlanul összefüggésben. A főrabbi szavai után Mittelman Jakob, az orth. hitközség elnöke tartalmas szavakban a hitközség üdvözlését tolmácsolta a jubilánsnak. Majd Weinberger Jónás a Siur és Jeszoda Thora elnöke mondott köszönetet Fisch Israelnak felbecsülhetetlen, értékes működéséért. Pollák Mór rabbi a volt tanítványok nevében frapans beszédében a tanítványok háliját, határtalan ragaszkodását juttatta kifejezésre a szeretett mester iránt. Ullman József együleti gondnok, aki 25 évvel ezelőtt a jubiláns alkalmazzta, a régi vezetőség jókívánatait tolmácsolta. Kesztenbaum Miksa, az ünnepelet előkészítő bizottság agilis tagja a legrégebb tanítványok nevében üdvözölte a jubiláns, míg végül Fisch Sándor, a jubiláns fia megkapó, a jelenlévőkre mély hatást gyakorló szavakkal fejtette ki azt a magasabb lelki kötelességtudást, amely édes atya működését jellemzi. Az üdvözlésekre Fisch Israel könnyekig meghatva válaszolt. Megköszönte tanítványai és tisztelőinek a meleg ünnepelet. Talmudi hasonlatokkal gazdag válaszban Isten áldását kérte a tanítványaira, az egyület működésére. Az ünnepelet a késő esti órákban emelkedett hangulatban ért véget.

A nagyváradi Zsidó Iparos-egylet jubiláris ünnepele. A nagyváradi Zsidó

Iparosok, egyesületük fennállásának 10 éves jubileumát március 22-én és 23-án fogják imponázni keretek között megünnepelni. Az ez alkalomra delegált bizottság az ünnepelet programját a következőkben állította össze: Szombaton, 22-én reggel 8 órakor az Istentisztelet keretében Fuchs Benjámín főrabbi ünnepi beszédet fog tartani. Vasárnap reggel az országos zsidó egyesületek delegáltjainak fogadtatása a nagyállomásnál. 11 órakor diszközgyűlés a Zárda-utcai iskola rajztermében, melyre a város zsidó társadalmát, elsősorban a zsidó iparosságát, tekintet nélkül arra, hogy melyik hitközséghez tartozik, ezennel meghívjuk. Délután fél 5 órakor Istentisztelet a Str. Take Jonescu (Körös-utcai) templomban Riff főkéntor énekkara közreműködésével, ez alkalommal Klein Mózes együleti rabbi tartja az ünnepi beszédet. 6 órakor az országos zsidó delegátusok konferenciája, melyen egy országos központ alakításának a lehetőségét fogják megvitatni. Fél 9 órakor bankett lesz a Kereskedelmi Csarnokban, melyre a részvételi jegy árát mindössze 100 (egyszáz) lejben állapította meg a rendezőség, hogy a kevésbé jómódu zsidóság is résztvehessen. Különösen nagy súlyt helyez a rendezőség arra, hogy a haladó hitközséghez tartozó Iparos testvérek is eljőjenek az ünnepeletre, hol alkalmuk lesz a Poale Czedek programját és céljait megismerni. Az ünnepelet iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy a siker már is biztosítva van.

KÖZGAZDASÁGI

Az információs irodák működésére is kiterjeszkedik az új hitelvédelmi törvény

Cluj-Kolozsvár, március 18. (Az Új Kelet tudósítójától.) A gazdasági érdekvédelmi, elsősorban a kereskedelmi és iparkamarák részéről a magánhitel megvédésére irányuló akció találkozott a kormány ama törekvésével, amely az ország gazdasági presztizsét csorbitó felelőtlen híresztelések akarja egyszerűsíteni a kiküszöbölni. Mig az iparkamarák akciója a felületes, vagy rosszindulatú hitelinformációk ellen kért törvényes védelmet, addig a kormány azokat a „beavatottakat” és rémhírtérjesztőket óhajtja elnémitani, akik

az utóbbi hónapok folyamán a bankbetétek időnkénti riadalmát alarmirozták és ezzel felbecsülhetetlen kárt okoztak a köz- és magángazdaságnak egyaránt.

A hitelvédelmi törvénytervezet Mad gearu pénzügyminiszter már teljesen elkészítette és azt közelebbről a parlament elé terjeszté. A törvény, amely rendkívül szigorú szankciókat tartalmaz, a hiteltudósítói irodák működésére is kiterjedő hatállyal fog birni és így remélhetjük, hogy hatása a gazdasági életre csak üdvös és kedvező lesz.

Harminc állam kereskedelmi egyezménye Genfben

Egyedül Ausztria utasította vissza a megállapodást

Genf, márc. 18. Az európai államok európai kereskedelmi viszonyok stabilizálásáról szóló egyezmény tervét az első főbizottságban teljesen tisztázták. Harminc állam megegyezett, hogy 1931 áprilisáig a jelenleg érvényben lévő szerződéseket nem változtatják meg.

Egyedül az osztrák delegátus jelentette ki, általános megütöztetést keltve, hogy Ausztria egyes szerződéseket, így a jugoszláviai is, revízió alá fogja venni. Azt a szakaszt, amely garanciákat tartalmaz bizonyos vámemelések ellen, egyöntetűen elfogadták.

Magyarország általános fenntartással hozzájárult az egyezményhez, azzal a kikötéssel, hogy a gazdasági ujjáépítés során felemelheti ipari védővámjait.

Tizenkét erdélyi cég vett részt a vasuti tüzfifaárleitesen

(Bucuresti-Bukarest, márc. 18. Az Új Kelet tudósítójától.) A CFR tüzfifaárleitesen szombaton tartották meg a versenytárgyalást, amelyen 17 erdélyi és bansági fatermelő vállalat vett részt. Bár az államvasut által kiírt mennyiség csak 260 ezer köbméter volt, a pályázatok 1 millió 700 ezer köbmétert ajánlottak fel együttesen.

Az árleítésen a következő erdélyi és bansági cégek vettek részt: *Mundus* Borlova-Örményesi Faipar Rt. Temesvár 50.000 köbméter 240-270 lejes áron, *Soc. Exp. de Pádure* Szatmár 42.000 köbméter 250-265 lejes áron, *La Roche és Darvas Rt.* Nagyvárad 21.000 köbméter 229-240 lejes áron, *Soc. Somesana* Szatmár 25.000 köbméter 229-240 lejes áron, *Székács és Weisz* Brassó 12.700 köbméter

255 lejes áron, *Diósi* cég Nagyvárad 10 ezer köbméter 235 lejes áron, *Szudrics-*

13as gyorssajtót

— esetleg kótcilinderest — keresünk megvételre. Ajánlatokat fizetési feltételek megjelölésével a kiadóba kérünk

Petróczi Fatermelő Nagyvárad 64 ezer köbméter 246, 248 és 258 lejes áron, *Karánsebesi Közbirtokosság* 20 ezer köbméter 262, 270 és 272 lejes áron, *Fo-restiera Romana S. A.* Kolozsvár 45.000 köbméter 260-270 lejes áron, *Stáruinta Romana S. A.* Cluj 17 ezer köbméter 239-244 lejes áron, *L. Fischer* Kolozsvár 16 ezer köbméter 238-240 lejes áron, *Lomási Erdőipar Rt.* Arad 66 ezer köbméter 149, 205, 210, 212, 235 és 260 lejes áron, *Grünstein Sámuel és Fia* Nagyvárad 43 ezer köbméter 225-252 lejes áron, *Patria Fatermelő* Arad 32 ezer köbméter 213, 223, 229, 237, 274 lejes áron, a beszercei *Regna* 20.400 köbméter 236-240 lejes áron, *Carpatina* Brassó 30 ezer köbméter 260 lejes áron, végül a *Resita* 20.000 köbméterre tett ajánlatot 220-250, 260 lejes áron.

250 millió lej értékű mezőgazdasági gépeket vásárolt a kormány. A földművelésügyi minisztérium technikai bizottsága Mihalache földművelésügyi miniszter elnökele alatt ilést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy még ebben az évben 250 millió lej értékű mezőgazdasági gépet fognak vásárolni. Ezeket a gépeket aztán a szövetkezetek útján fogják a termelők között kiosztani.

Budapesti városának kölcsönterve. Budapestről jelentik: A főváros pénzügyi bizottsága felhatalmazta a magisztrátust, hogy indítson tárgyalásokat egy 40 millió pengős hitel felvétele tekintetében. Ez az összeg első részlete annak a már elhatározott kölcsön felvételének, amely arra fog szolgálni, hogy a városi üzemek beruházási programját kereshetülvige. Azt hiszik, hogy a kölcsön némileg enyhíteni fogja a munkanélküliséget.

Angolország fizetési rőrelege. Londonból jelentik: Hivatalos közlés szerint az angol kereskedelmi mérleg fölöslege 1929-ben valamivel több volt 151 millió font sterlingnél. A bevétel 517 millió fontsterling volt, ezzel szemben az importfölség 366 millió fontsterlingre rugott, úgy hogy a fizetési mérleg 151 millió fontsterling fölösleggel zárult, szemben 152 millióval, amit az 1928-as év eredményezett és 114 millióval amely az 1927-es év fölöslege volt.

Értekezlet az államexport elősegítése érdekében. A kolozsvári mezőgazdasági kamara tegnapi országos értekezletre hívta egybe Erdély összes mezőgazdasági kamaráit és az államexporttal foglalkozó kereskedőket. Az értekezlet Dobrescu miniszteri igazgató elnökele alatt tegnap délelőtt 11 órakor kezdődött meg a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara dísztermében. Az értekezletet Dobrescu miniszter rövid beszéddel nyitotta meg s rámutatott arra, milyen fontos érdeke az országnak, hogy a gazdáknak és az exportöröknek, hogy az export mellett előbb meginduljon. Az elnöki megnyitó után Negrutiu, a miniszteri igazgatóság földművelésügyi osztályának vezetője, Otouiu professzor és Parulescu professzor, gazdasági akadémiai tanárok, dr. Sebestyén József, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Dragomir a szilágymegyei, Nyisztor brassói és esikmegyei gazdasági kamara, Serdicu, a nagyiküllömegei gazdasági kamara elnöke, Tofan állategészségügyi vezérigazgató és Szász József földbirtokos szólaltak fel. A felszólalások után a jelenlévők közül bizottságot küldtek ki azzal a céllal, hogy a földművelésügyi miniszter által az export racionalizálás érdekében felállítandó szindikátus alapszabályait megtárgyalja és arról véleményét mondjon. A delegáció délután meg is kezdte a tárgyalásait. Ma délelőtt folytatja és délután megteszi erre vonatkozó javaslatait.

HOTEL „UNIVERSAL“

Bucuresti, I. Gabroveni 12 (str. Lipsyani mellett)

Központi fekvés — Kereskedelmi központ — Telefon — Gőzfűtés — Lift
Fürdő — Villanyvilágítás — Étterem — Kávéház — Híd és meleg víz
minden szobában.

Szoba árak fűtéssel együtt **120 leitől kezdve**

nes paprikát orth. Herman Temes- r hechserével az

PRIKA FÜSZERMALOM ut. Carol 46. éretnek igényüket készlet tart.

szimpátiatün- király mellett

A király az in- nap zenei ünne- aridri Zene-palo- impátiatüntetést ett. Erkezesekor en at álla tap- jlással köszönte t. Távozáskor a megismételték.

négy száz bün- k be egy volt r ellen

eseshszlovák bel- szenzácója van: miniszter ellen esetben elköve- endbeli zsarolás

gértéséhez szük- y a volt vasut- politikával fog- ttal tulajdonosa nak. A csaláso- nem a lapkiadó- y követte el. négy lap jelenik tési kampány- ket árasztottak azt állították, t is 70 ezer pél- A hirdetők ké- y a Strbny-féle ty példányzám- sz azért család önet adták be a gebbi vasutügyi

ei sorrajárták a kat s a legtöbb- b összegű kötetst z ügynőkök min tek, hogyha nem zetek ellen lelep ak. Nehány biz- volt vasutügyi volverező trükk- k ellene a bün-

es művei áron

net fog kelteni ei között, hogy egészen olező . Pompás meg- ységes humor, lemzik minden rtalmas órákat k, ne mulassza rto kedvező al-

170 lej helyett

helyett 92 lej.

0 lej helyett 90

arrabás 136 lej

2 lej helyett 62

lyett 72 lej.

helyett 72 lej.

2. kiadás 285

tt 29 lej.

et könyvosztá-

ndelését, mert rendelkezésre.

gyen

üzem?

Tivadar:

üzem

zálása

nyve.

ztályában.

Kelet-ben

Színház—Művészet

A Magyar Színház Irodájának közleményei: SISTERS

Premiére holnapután este

Talán soha nem készült még a színház annyi kedvvel, olyan szeretettel s annyi reménységgel új operettére, mint most a „Sisters”-re.

A „Sisters” budapesti frenetikus sikerének híre ide is elhatott s a kolozsvári közönség rendkívüli érdeklődéssel várja a pénteki estét. Bizonyos, hogy nem fog várakozásában csalatkozni, mert a „Sisters” az utóbbi évek legfinomabb, legmagyorgóbb, legerősebb s legszebb zenéjü operetteje.

A Magyar Színház mindent elkövet, hogy a kolozsvári siker ne maradjon a budapesti mögött.

Parádés szereposztásban hozza ki a „Sisters”-t: Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Miklósy Margit, a vendég Márkus Mancsi, Solthy György, Tompa Béla, Ihász Aladár, Leövey Leó lesznek a „Sisters” előadásának főszereplői.

A külső kiállítás pazar fénye és dugzagsága külön meglepetést lesz.

Az elővételi pénztár a „Sisters” négy előadására árusítja már a jegyeket.

Az

Elsodort asszony

6 iási sikere Pola Negri és Lukács Pál diadala

Tegnap este 9 órakor színültig megtelt a Magyar Színház óriási nézőtere. Ünnepi film-bemutató előadás volt. Olyan film-bemutató, amely Amerika és Európa nagy világvárosainak igazi nagy attrakciója.

Az „Elsodort asszony”-t mutatták be a főszerepekben Pola Negrivel, Olga Baclanovával és Lukács Pállal.

Léleketét visszafogta figyelte vagy ezer néző a film érdekfeszítő és izgalmas jelenéseit és sok hatásos jelenés után fergeteges tapsok törtek ki.

A „Elsodort asszony” döntő sikert aratott Kolozsvárott.

Az előadás után csillogó szemekkel, kipirult arccal tödultak ki a színházból az emberek és mindenki az elragadtatás hangján beszélt az „Elsodort asszony” tökéletes szépségeiről. Mindenki azt mondta, hogy messze túlszárnyalja még az „Elsodort ember” szépségeit is.

Az „Elsodort asszony” az a film, a melyet Kolozsvárott mindenki meg fog nézni.

Az „Elsodort asszony” látható a Magyar Színházban:

Ma (szerda) 3, 5 és 7 órakor.

Holnap (csütörtök) 3, 5 és 7 órakor.

Holnapután (pénteken) 3, 5 és 7 órakor.

Szombaton félhat és egynegyednyolc órakor.

Vasárnap utoljára félhárom és egynegyedöt órakor.

Az „Elsodort asszony”-t az egész világon mindenütt kétszeresére felemelt helyárrak mellett adják. Kolozsvár az egyetlen város, ahol a helyárrak egy banival sem emelték. A jegyek ára valamennyi előadás alkalmával: 30, 20 és 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán este 9-kor: Vig özvegy. (Rómán operette előadás. Sorozatszám: 246.)

Csütörtökön este 8 és háromnegyedkor: Huzd rá cigány. (Operette-ujdonság 9-edszer. Bérletszünetben. Sorozatszám: 247.)

Pénteken este 8 és háromnegyedkor: Sisters. (Az idei évad legszenzációsabb operette-ujdonsága. A budapesti Király Színház európai híri műsor-darabja. Ujdonság először. Kondor Ibolyával, Betegh Bébi, Miklósy Margittal, Solthy Györggyel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral, Leövey Leóval. Premiére-bérlet 34. sz. Sorozatszám: 248.)

Szombaton délután fél 3-kor: Katica. Ifjúsági előadás nagyon olesó helyárrakkal. Kondor Ibolyával, Betegh Bébi, Solthyval, Ihással. Bevezető előadást tart: Dr. Borbély István. Sorozatszám: 249.)

Szombaton este 9-kor: Sisters. (Operette-ujdonság 2-odszor. Napi bérlet 31. szám, C. Sorozatszám 250.)

Vasárnap délután 6-kor: Huzd rá cigány. (10-edszer. Sorozatszám 251.)

Vasárnap este 9-kor: Sisters. (Operette-ujdonság 3-adszor. Napi bérlet 32. szám, A. Sorozatszám: 252.)

Hétfőn este 9-kor: Sisters. (4-edszer. Napi bérlet 32. szám, B. Sorozatszám: 253.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szerdán 3, 5 és 7 órakor: Az elsodort asszony. (30, 20 és 10 lej.)

Csütörtökön 3, 5 és 7 órakor: Az elsodort asszony. (30, 20 és 10 lej.)

Pénteken 3, 5 és 7 órakor: Az elsodort asszony. (30, 20 és 10 lej.)

Szombaton fél 6 és egynegyed 8-kor: Az Elsodort asszony. (30, 20, 10 lej.)

Vasárnap fél 3 és fél 5 órakor utoljára Kolozsvárott: Az elsodort asszony. (30, 20 és 10 lej.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Az éjszaka virága. (Főszereplő: Pola Negri. Matiné 10, 15 és 20 lejes helyárrakkal.)

CORSO FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda 3, 5, 7, 9 órakor: Atlantic. Beszélő filmesoda. A „Titanic” borzalmas elsüllyedése. Főszereplő: Fritz Kortner.

Csütörtök 3, 5, 7, 9 órakor: Atlantic. A leghatalmasabb filmalkotás. Némétül beszélő filmesoda. A „Titanic” katasztrófája. Főszereplő: Fritz Kortner. Előjáték: Hárfa szóló énekkel.

SELECT-MOZGO:

Szerda: Flörtöl a feleségem.

Csütörtök: Hazaárulás. Szenzációs premier. Gerda Maurus (a Spion és Asszony a holdban című felejthetetlen filmek főszereplője) legnagyobb nagyszerű drámája. Partnere: Harry Hardt, izgalmas kémkedési dráma.

Péntek: Hazaárulás.

Szombat: Hazaárulás.

Vasárnap: Hazaárulás.

URANIA-MOZGO:

Szerda: Malec mint fényképész.

Csütörtök: Levegő királya, izgalmas kalandorfilm, főszerepben a rég nem látott és közkedvelt Tom Mix.

Péntek: Levegő királya.

Szombat: Levegő királya.

Vasárnap: Levegő királya utoljára.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Szerda, március 19.

Bukarest. 16: Rádiózenekar. Fuesik, Borodin, Strauss, Dvorak, Verdi műveiből. 17: Csevegés, időjárás. 17:20: Könyvnyű zene. 19: Gramofon. 20: Felolvasás. 21: Zongorahangverseny. 20:45: Dales. 21:15: Viola-játék. 21:45: Hírek.

Budapest. 9:15: Gramofonhangverseny Leoncavallo: Bajazzók. Rossini: Sevillai borbély. Verdi: A végzet hatalma. Schubert: A vándor. Kreisler: Kínai tamburin. Rossini: Sevillai borbély. Verdi: Rigoletto. Schubert: Az utatutató. Sas Náci: Keressm az Istent! László Imre: Azt a fehér rózsát. 9:30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12:05: A Mándits-szalonzenekar hangversenye. Beethoven: Egymont — nyitány. Gounod: Faust — balettzene. Sullivan: Mikádó — egyveleg. Jarnefelt: Bölcsodal. Szántó: Csak a balalajka sir — tangó. 12:25: Hírek. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2:30: Hírek. 3:30: Morse-tanfolyam. 4:10: Vukov Lukács: „Magyar elem a szerb népköltészetben”. 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5:10: Magyar Irre és cigányzenekarának hangversenye. 6:20: Olasz nyelvoktatás. 7: Vitéz Marchalkó Jenő előadása: Przemysl védelme. 7:35: Néger-indián-írish és kentucky-dalok. Előadja Köszeghy Teréz, a Városi Színház operaénekesnője. Thurlow Lienrance: Wi-um. Carlos Troyer: A Napisten hívása. Thurlow Lienrance: A minnetonkai vizesésnél. Thurlow Lienrance: Szerelmi dal. Aldrich Dobsin. A vizesés legendája. Néger dalok. Mély folyó. Nem esik az eső? Avery Robinson: Néger rabszolgá éneke a vízholdó fiúhoz. Kentucky-hegyek lakóinak népdalai: Haldokló katona. A katonaság kedvence. Írsh népdal. 8:15: Beethoven-est. Közreműködik: Dohnányi Ernő és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. III. Leonora — nyitány. Esz-dur zongoraverseny. Előadja Dohnányi Ernő, zenekari kísérettel. IV. szimfónia. 9:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Utána: A Fejes szalonzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 20:05: Cseh-est. Smetana: E-moll vonósnygyes. Utána cseh műdalok. 21:50 Szimfónikus zenekar. Smetana: Libusa előjáték. Dvorak: D-moll szimfónia. Dvorak: Cigánydalok. (Kiurina Berta előadásában.) Smetna: Moldva. Dvorak: Szláv táncok.

Berlin. 21:10: Ariák és dalkettősök.

Brescia. 19:15: Strauss Richárd zenéje gramofonon.

Frankfurt. 21:25: Pfitzner-dalok.

Hamburg. 19:30: Tarka est.

Hannover. 20:20: Mandolin hangv.

Köln. 22: Cigányzene.

Königsberg. 20:25: Dales.

Lipsee. 19:35: Szimfónikus hangverseny. Schubert: D-dur nyitány. Wolfmann: D-moll szerenád. Svendsen: Párisi farsang. Glinka: Caprice. 20:15: A régi Kína költésze és zenéje. 21:15: Szimfónikus hangverseny. Schubert: VI. szimfónia. Spohr: III. szimfónia. Utána gramofon.

Stuttgart. 18:35: Utirajz Jeruzsálemről és Damaszkuszról.

Barcelona-Radió Catalana. 20: Gramofon.

Belgrad. 20: Szonáta-est. Chaupsis: Cselló- és zongoraszonáta. Saint-Saens: D-moll szvit. Saint-Saens: Allegro appassionato. 22: Divatos dalok.

Ljubljana. 20: Cseh-est.

Zágráb. 20: A cseh filharmonikusok hangversenyének közvetítése.

Brit nemzeti műsor. 23:15: Operett.

London Regional. 21:35: Zongora- és énekhangverseny.

Prága. Tamburica-zene. 20: Szimfónikus hangverseny. G-moll szimfónia.

Schulhoff: Szvit. Macuchy: Zongoraverseny. Chlubna: Kamaraszimfónia.

Pozsony. 16: Gramofon. 16:30: Operarészletek. (Faust, Carmen, Feramors, Márta, Hoffman meséi.) 18:35: Gramofon. Utána Prága és Brünn.

Ostrava, Brünn. 20: Prágát közvetíti. 22:15: Kávéházi zene.

Kassa. 17:40: Hangverseny. Godard: Adagio. Chopin: II. éji dal. Sgambatti: Nápolyi szerenád.

Varsó. 19:25: Gramofon. 20:30: Szólisták hangversenye. Chopin: H-moll szonáta. Rozicki: Két lengyel tánc. Meleer Éji dal. Szymanowski: Menüett. Zeremski: Fisz-dur polonaise. Moniuszko: Sztanislas-ária. Zelenski: Goplana-ária. Karłowicz: Első csillagok. Niewiadamski: Három dal.

Kattovicz. 20:30: Hangverseny.

Poznan. 18: Ünnepi hangv. Nemzeti himnusz. Chopin: Két polonaise. Niewia dowski: Katonadalok. A lengyel légionisták dalai. 20:30: Szólisták hangversenye. 22:15: Táncezen.

Páris. 21: Mascagni: Parasztbeesület. 22: Hangverseny. Mozart: Varázsfuvola nyitány. Bach: F-moll zenekari- és zongoraverseny. Beethoven: D-dur ünnepi miséje.

Osló. 22:10: Gramofon táncezen. Közben népszerű dalok zongorán.

Milánó, Torinó. 20:30: Könnyű zene. 23: Táncezen.

Róma. 21:02: Opera, vagy hangv.

Csütörtök, március 21.

Bukarest. 16: Rádiózenekar. Mozart: Così fan tutte — nyitány. Strauss János: Történetek a bécsi erdőből. Petras: Jelenet jelenetre. Brahms: Keringő. Moszkovszkij: Spanyol táncok. Bizet: Gyermekekjátékok. 17:20: Rádiózenekar. Lehár: Pacsirta — egyveleg. Kranegger Heuriger — egyveleg. 19: Gramofon. 20: Hawai kvintett.

Budapest. 9:15: Hírek. 10: Helyszini közvetítés. Séta az Országos Mezőgazdasági kiállításon és vásáron. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12:05: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 12:25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2:30: Hírek. 4: Rádió Szabad Egyetem. Magyar népdalok. Előadja Palló Imre a m. kir. Operaház művésze. Szukovathy Imre dr., a m. kir. Testnevelési Főiskola igazgatója: „A testnevelés a szociális egészségügy szolgálatában.” dr. Massány Ernő: A nap és gyermekei a bolygók. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5:10: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata Ócsanádi Nagy Géza a Mészáros Szövettség titkára: „A méhészet gyakorlati problémája”. 5:40: Szórakoztató zene. Offenbach: A gerolsteini nagyherceg — nyitány. Paul Lincke: Lisistrata — keringő. D'Albert: Holt szemek — ábránd. Grieg: II. Peer Gynt — szvit. Delibes: Coppelia — balettszvit. 6:50: Angol nyelvoktatás. 7:25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7:30: Kodály: „Háry János”. Utána kb. 10:30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: nagyváradi Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

Bécs. 20: Népszerű hangverseny. 22:02: Mozart karének-művei zenekarral. Berlin. 19:30: Karének. Breslau. 20:15: Szimfónikus hangverseny. Brahms: Partusok éneke. Reger: Rekviem. Brahms: II. Szimfónia. Hamburg. 20: Kamarazene. Bach, Handel, Mozart művei. Köln. 20: Kamarazene. 23:15: Cigányzene.

Königsberg. Goldmark, Schumann, Unger, Strauss műveiből. 21: Lehár: Tavas c. operetteje.

Lipsee. 21:30: Hangverseny, hegedű és cimbalom.

München. 19:30: Szórakoztató zene. 21:30: Hangverseny két zongorán.

Stuttgart. 20: Hangverseny.

Barcelona. 20: Gramofon.

Belgrad. Ljubljana. 19:30: Opera.

Brit nemzeti műsor. 23:30: Táncezen.

London Regional. 20:30: Hangverseny.

Berlioz: Rómái farsang. Csajkovszkij: V. szimfónia. Mozart: Egy kis éjjeli zene. Lambert: A Riox grande. Strauss Richárd: Till Eulenspiegel kalandjai. 22:45: Szopránhangverseny.

Midland Regional. 20:30: Hangverseny. Handel: A Semele első felvonása.

Haydn: D-dur szimfónia. Brahms: A végzet hangja. Parry: Oda.

Brünn. 17:25: Német hírek, utána Beethoven: D-dur triója. 19:05: Rádiózenekar. Lalo: Is királya. Gounod: Faust — balettzene. Saint-Saens: Induló. Chausson: Nászdal. Delibes: Balettszvit.

Kassa. 19:05: Hangverseny.

Pozsony. 18:05: Hangverseny.

Prága, Osztrava. 22:20: Jazz dalok.

Varsó, Kattovicz. Kamarazene. 20:30: Hangverseny.

Poznan. 20:30: Orosz zene. Rachmanilov, Glazunov, Szkrjabin és Csajkovszkij műveiből.

Riga. 19:03: Operettalok, könnyű zene.

Osló. 20:30: Dales.

Páris. 23: Hangverseny. Schubert: Rozamunda nyitány. Beethoven: Trió szerenád. Franck: Üdvözlés. Saint-Saens: Menüett. Delibes: Coppelia. Gounod: Sarabande. Mendelssohn: Nászinduló.

Milánó. 21:15: Nagy hangverseny.

Torinó. 19:15: Hangverseny.

Róma. 21:02: A Lualdí: A király leánya c. operája.

IZSÁK SALAMON

Első Bánáti Szikvizfejgyár és szikvizűveg raktár. — Egyesült Gép- és Fémáruhárok R.-T., volt dr. Wagner Budapest nagyromániai kizárólagos képviselője

Timisoara IV. Str. Gen. Feeb (Fröb-ü.) 2.

GYÁRT: Szikvizűvegfejgyár... Vállal: Komplettszikvizgyári berendezéseket... Legolcsóbb árak!

Apróhirdetések

JÉGSZEKRÉNYEK: mérsárosok és vendéglősök részére is minden méretben. Sörkimerő pultok KERTÉSZ-nél Targu-Mures, telefon 814. Kiváratra árjegyzék. — Képviselet Brassó és vidékére: PAUL TITTES Brassov

100.000 Lei készpénzemet kamatmentesen oly hitközség vagy más egyesületnél elhelyezném, hol álláshoz juthatok. „Mérlegképes kántor” jelígre a kiadóba.

VENDEGLŐ és vegyesüzlettel mely évek óta be van vezetve, — azankivül 5 szoba konyha, pincskből és mellékhelyiségekből álló sarokház, vendéglői inventárral, a Renner-gyár és állomás között 500.000 lejért eladó. Értekezni Str. Baron L. Pop 25 ajtó 6

BÉRBEADÓ egy fekete rövid angol mechanikájú zongora — (Monostori út) Calea Motilor 18 I. e.

BELVÁROSBAN, — lehetőleg különálló 3-4 szoba és hozzá tartozókból álló lakást keresek. Cimeket a kiadóba „Jól fizetek” jelígre.

NAPONTA frissen fejt kóser tehén- és bivalytej, tejszín, tejföl, vaj és túró, valamint csecsemőknek és betegnek alkalmasan egy tejből fejt friss tej kapható Schwartz Ignácánál, str. Iuliu Maniu (v. Szentegyház u.) 24 szám.

MEGBIZHATÓ forraduló zsidó bérbeadó sűrűsően kerestetik. Cim a kiadóban. 2982

MAKULATURA papír 5 kg.-ként is eladó az Uj Kelet kiadóban.

XIII évfolyam 1930. Cs 5690

Az Uj Kelet és... Hár... V...

Hár...

A községi választás minden más közérdeklődés szűzvédély, ann gazra az urnák és a választók tettek, még azt és a legfajdalm hogy a szenvedő iltek, a parlament mederbe tért, m hogy napirendenünk legfontosajáról van első nyi miniszteri De az ipéreték pessel sem vitt a megoldáshoz. nisztert, aki az nalmányozásához zálátott, a korm sai felőrölték és bársonyszekből, tot tető alá hoz V. Nitescu szer igazsággyimín sel, ami azt jel hontalaná tett vábbrá is ott fitörvény elkészít nak minden pró a közvetlenül é vel, de a korm gramjával szem Várjuk az u cényt, amelyne deznie kell a bé ellenére hontala gárságot jogosa érkezett az idej junk a kisebb esztendeje szaka a kisebbségi tör meg nagy vona javaslat vázlatá Amikor a köz szült, a kisebb klauzulákat szá löle, azzal a ten szes kisebbségi fogja megoldan Az új közigazga csak életbelépet csak megválasz a megyei tanác ben, éppen a kis miatt, nem érv ségek jogos köv Nem hallunk gi törvényről, k kormány megbí sebbiségekkel re réges-régen haz utjáról. Azt hiss kellené törnie a kérdésben. Info ményt arról, ho vaslatat előkés stádiumban var régóta és nehe mikor kerül a j A kisebbségi tö ter kell a parlai belügyminiszter távol volt az o már ez az aka minisztert tegi